

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Diplomová práce

Neplatnost usnesení valné hromady

Petra Lanková

Plzeň

2014

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Diplomová práce

Neplatnost usnesení valné hromady

Petra Lanková

Plzeň 2014

Studijní program: Magisterský
Obor: Právo a právní věda
Vedoucí práce: JUDr. Jindřich Vítek, PhDr.
Katedra obchodního práva

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a veškeré zdroje, ze kterých jsem čerpala, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Horní Podluží dne 11. 3. 2014

.....
Bc. Petra Lanková

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu diplomové práce JUDr. Jindřichu Vítkovi, PhDr. za cenné rady a připomínky, bez nichž by tato práce nemohla vzniknout. Poděkování patří rovněž mé rodině, bez jejíž podpory a pomoci bych nemohla dostudovat.

.....
Bc. Petra Lanková

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Právní úprava valné hromady.....	4
2.1 Právní úprava valné hromady a. s.	4
2.2 Právní úprava valné hromady s. r. o.....	10
3. Důvody prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady	18
3.1 Důvody prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady předcházející konání valné hromady	23
3.2 Formální nedostatky při konání valné hromady	31
3.3 Obsah usnesení valné hromady.....	35
4. Zneužití hlasovacího práva a neplatnost usnesení valné hromady.....	38
5. Soudní řízení o určení neplatnosti valné hromady	41
5.1 Zahájení řízení.....	41
5.1.1 Protest	45
5.2 Účastníci řízení	47
5.3 Rozhodnutí	50
5.4 Důvody, kdy soud neplatnost usnesení valné hromady nevysloví.....	50
5.4.1 Právo na přiměřené zadostiučinění	52
6. Nesporné řízení před rejstříkovým soudem	54
7. Neplatnost rozhodnutí jiných orgánů společnosti	57
8. Následky prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady.....	58
8.1 Odpovědnost za škodu	58
8.2 Ručení statutárního orgánu	59
9. Soudní praxe vyslovení neplatnosti rozhodnutí valné hromady, právní úprava de lege ferenda	61
10. Komparace neplatnosti valné hromady s právem EU.....	66
11. Závěr	69
RESUMÉ	71

SEZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ	73
--------------------------------------	----

SEZNAM ZKRATEK

Sb.	– sbírky
a.s.	– akciová společnost
s. r. o.	– společnost s ručením omezeným
ZOK	– zákon o obchodních korporacích
NOZ	– nový občanský zákoník
VH	– valná hromada
sp. zn.	– spisová značka
č. j.	– číslo jednací
OZ	– obchodní zákoník
EU	– Evropská unie
ObčZ	– občanský zákoník
ObchZ	– obchodní zákoník
ZŘS	-- zákon číslo 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních
GmbHG	– německý říšský zákon o společnosti s ručením omezeným z roku 1892, ve znění pozdějších předpisů
ES	– evropská společnost

1. Úvod

Cílem této práce je přiblížit problematiku neplatnosti usnesení valné hromady. Pokusím se shrnout nejen důvody prohlášení této neplatnosti, ale představím také průběh soudního řízení o určení neplatnosti usnesení valné hromady. Právní úpravu této problematiky značně ovlivnila dlouhodobě připravovaná novela občanského a obchodního zákoníku. Zákon o obchodních korporacích vstoupil v účinnost 1. ledna 2014. Na rozdíl od zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, je zákon o obchodních korporacích věnován výhradně obchodním společnostem. Otázky obecnějšího charakteru, jako je upřesnění pojmu podnikatel, ustanovení a vznik právnické osoby, název právnické osoby, sídlo a jeho případné přemístění, obecné pojednání o orgánech právnických osob, jednání za právnickou osobu, její přeměnu a zánik upravuje nový občanský zákoník, tedy zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník otázky převzaté ze zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, neupravuje v rámci jedné hlavy. Zatímco tedy prokura je součástí hlavy třetí zákona č. 89/2012 Sb., jiné otázky týkající se korporací, fondací a nadací upravuje hlava druhá. S novým občanským zákoníkem je tak zapotřebí pracovat jako s celkem.

Přijetím nového občanského zákona a zákona o obchodních korporacích došlo k odstranění duplicity, která byla zákonu č. 40/1964 Sb. a zákonu č. 513/1991 Sb. vlastní. Například otázky týkající se promlčení či závazkového práva jsou nyní upraveny jednotně v zákoně č. 89/2012 Sb. Odstraněny byly rovněž pozůstatky z totalitního systému a zbytečné prvky nerovnosti mezi občany a státem. Nová právní úprava se jeví jako jasnější a jednodušší.

Zákon o obchodních korporacích s sebou přináší řadu změn, které se přirozeně dotýkají i valné hromady společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti a prohlášení neplatnosti jejího usnesení. Vzhledem k aktuálnosti těchto změn bude práce pojednávat pouze o nynějším právním stavu, který však budeme porovnávat i s právním stavem v době účinnosti zákona č. 513/1991 Sb.

Stav literatury odpovídá skutečnosti, že nastalé změny jsou změnami novými a stále ještě málo prozkoumanými. Ačkoliv se již před účinností zákona o obchodních korporacích objevovala celá řada tištěných publikací i informací v elektronické podobě, správnost těchto informací ověří až jejich postupný vývoj a především postoje a judikatura soudů. Tímto ovšem nejsou nikterak znevažována tato vzniklá díla, je pouze poukazováno na fakt,

že právo není tvořeno pouze platným zněním zákonů, ale vytváří jej i soudní judikatura, která ačkoliv není přímo závazná a není na ni možno pohlížet jako na precedenty v angloamerickém systému práva, vahou své přesvědčivosti a snahou o ucelenost soudního systému jako závazná působí. Současná literatura o novém zákonu o obchodních korporacích vychází především z názorů autorů a soudních rozhodnutí přijatých podle stavu zákona č. 513/1991 Sb. Přijetí nových soudních rozhodnutí a vytvoření nových ustálených názorů bude ovšem otázkou několika let, proto je nezbytné, aby tato práce vycházela z literatury, která je k dispozici nyní, bez ohledu na to, že názory v dostupné literatuře uvedené se mohou v průběhu let měnit.

Novost zákona o obchodních korporacích bude mít vliv i na použití soudních rozhodnutí v této práci. Vzhledem k tomu, že v současné době zatím nedošlo k vydání nových významných rozhodnutí v otázkách neplatnosti usnesení valné hromady, vychází toto dílo z judikatury dle zákona č. 513/1991 Sb., nicméně s ohledem na ustanovení a cíle zákona o obchodních korporacích.

Text je dělen na kapitoly a podkapitoly. Kapitola Právní úprava valné hromady se skládá z podkapitol Právní úprava valné hromady a. s. a Právní úprava valné hromady s. r. o. Následuje kapitola Důvody prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady s podkapitolami Důvody prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady předcházející konání valné hromady, Formální nedostatky při konání valné hromady a Obsah usnesení valné hromady. O procesní stránce pojednává kapitola Soudní řízení o určení neplatnosti valné hromady a podkapitoly Zahájení řízení, Účastníci řízení, Rozhodnutí a Důvody, kdy soud neplatnost usnesení valné hromady nevysloví, a dále kapitola Nesporné řízení před rejstříkovým soudem a Neplatnost rozhodnutí jiných orgánů společnosti. Kapitola Následky prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady se zabývá odpovědností za škodu a ručením statutárního orgánu. Závěrečnými kapitolami jsou kapitoly Soudní praxe vyslovení neplatnosti rozhodnutí valné hromady, právní úprava de lege ferenda a Komparace neplatnosti valné hromady s právem EU. V závěru díla jsou shrnuty dosavadní poznatky, jejich hodnocení a možné úpravy de lege ferenda.

Veškeré převzaté myšlenky a teoretické poznatky jsou náležitě citovány dle citační normy ČSN ISO 690. Citovány dle této normy jsou jak citace přímé, tak i citace nepřímé.

Přínosem práce není jen shrnutí dosavadních poznatků, ale i formulování vlastních názorů a myšlenek. Dílo vychází z metody komparativní, a to převážně srovnáním právní úpravy podle zákona o obchodních korporacích a občanského zákoníku. Při zkoumání problematiky, jež budí zprvu zdání jasnosti a srozumitelnosti, a při následném hledání jejích nedostatků je užita rovněž analýza. Základní metodou je pak deskriptivní metoda, která popisuje dané informace.

2. Právní úprava valné hromady

2.1 Právní úprava valné hromady a. s.

Valná hromada je kolektivním orgánem, kterého se mohou účastnit všichni akcionáři.¹ Na rozdíl od ostatních orgánů společnosti, tedy představenstva či dozorčí rady, ovšem valná hromada není orgánem stálým.² Naopak je svolávána vždy na konkrétní jednání. Valná hromada je považována za orgán, jehož členy jsou všichni akcionáři.³ Účast na valné hromadě je jedním ze základních práv akcionáře. Tomuto právu odpovídá i povinnost akcionáře se valné hromady účastnit. Ačkoliv tato povinnost není přímo upravena, vyplývá z povinnosti akcionáře podílet se na činnosti společnosti.⁴

Nová právní úprava zákona o obchodních korporacích zavádí do obchodního práva právo opce vnitřní struktury řízení. Zakladatelé akciové společnosti se tak při založení mohou rozhodnout, zda využijí systém dualistický nebo monistický, a to po vzoru italské a francouzské právní úpravy. V obou systémech zůstává nejvyšším orgánem společnosti valná hromada.

---

¹ ŠTENGLOVÁ, I., J. DĚDIČ a R. KRÍŽ. *Akciové společnosti*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-733-2. s. 306.

² Je třeba rozumět, že jde o orgán, který je trvale zřízen, a akcionáři se zúčastňují jednotlivých jednání.

³ Domnívám se, že je více než vhodné, že bylo upuštěno od pojetí platného před rokem 1995, podle něhož valnou hromadu vytvářeli teprve společníci, kteří se dostavili na jednání, neboť tomuto orgánu přísluší trvalá rozhodovací působnost, která nemůže být omezena pouze na situaci, kdy se akcionáři sejdou. Tento názor již zastával i obchodní zákoník. Viz ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T. *Kurs obchodního práva. Obchodní společnosti a družstva*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. s. 320. Nová úprava, tedy zákon o obchodních korporacích, tento přístup ještě více utvrzuje, když v § 398 odst. 4 uvádí, že i korespondenční hlasování se považuje za hlasování na valné hromadě, a to za hlasování s využitím technických prostředků. Toto je zavedeno v souladu se směrnicí č. 2007/36/ES, která však nijak neřeší, dle mého názoru celkem podstatné, situace, jako například jak postupovat v případě, že dojde k souběhu korespondenčního hlasování s jinými formami hlasování, zda se akcionář, který již využil možnost korespondenčního hlasování, může valné hromady účastnit (zastávám názor, že samozřejmě ano, neboť je to jedno z jeho základních práv, jak sama směrnice říká, a nesmí podléhat žádným omezením) a zda na ní může hlasovat. Taktéž není stanoven okamžik, dokdy je korespondenční hlasy možno přijmout. Osobně se domnívám, že tyto hlasy je možné přijímat až do zahájení jednání valné hromady.

⁴ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-430-7. s. 386.

Právní postavení valné hromady se podle zákona o obchodních korporacích ve srovnání s obchodním zákoníkem příliš nemění. Zavedeny však byly projevy transpozice směrnice o příhraničním výkonu hlasovacích práv. Upuštěno je od rozlišování valné hromady na řádnou a mimořádnou. Zavedeno je rovněž korespondenční hlasovací právo. Dělení na řádnou a náhradní valnou hromadu zůstává i nadále součástí české právní úpravy. Nezměněno zůstává omezení výkonu hlasovacích práv či způsob jednání valné hromady. Nově je zavedeno, že vypořádání menšinového akcionáře podléhá promlčení.⁵

Obchodní zákoník umožňoval akcionáři uplatňovat svá práva pouze na valné hromadě. ZOK oproti tomu připouští i možnost akcionáře uplatňovat svá práva mimo valnou hromadu. Tím je zakotvena možnost hlasování per rollam. Hlasování per rollam ovšem musí připouštět stanovy společnosti. Ty mohou rovněž upravit používání technických prostředků. Při hlasování technickými prostředky musí být ovšem zjistitelná totožnost osoby. Hlasování pomocí korespondenčních prostředků je řazeno mezi prostředky technické.

Akcionář se může valné hromady účastnit osobně nebo v zastoupení.⁶ Jestliže se akcionář účastní valné hromady osobně, musí prokázat, že k rozhodnému dni je akcionářem. Při zastoupení musí být plná moc udělena osobně a musí z ní být zřejmý časový rozsah zastoupení. Není-li v plné moci uvedeno datum, platí, že plná moc se vztahuje na nejbližší valnou hromadu. Je-li v plné moci uvedeno oprávnění zástupce zastupovat akcionáře na valných hromadách, má se za to, že toto zastoupení je bez časového omezení. Zastoupení nezletilého akcionáře je možné prostřednictvím jeho rodičů. Dojde-li ke střetu zájmů, musí být zvolen opatrovník. Není-li akcionář svéprávný v majetkové oblasti, může učinit předběžné prohlášení o tom, jakým způsobem mají být spravovány jeho záležitosti.

---

⁵ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích.*

In: *Justice.cz* [online]. 2013–2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>. Důvodová zpráva uvádí, že se jedná o běžné majetkové právo, mimo to má menšinový akcionář poměrně dlouhý čas k soudnímu vymožení svých práv.

⁶ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Kromě tohoto způsobu může tento akcionář zvolit řešení i prostřednictvím nápomoci při rozhodování.⁷

Podle ustanovení § 402 ZOK svolává valnou hromadu představenstvo, případně jeho člen, a to za předpokladu, že představenstvo valnou hromadu nesvolá a zákon její svolání vyžaduje.⁸ Období, ve kterém má být svolávána valná hromada mohou určovat stanovy společnosti, zákon však stanoví kogentní pravidlo, že valnou hromadu je zapotřebí svolat nejméně jednou za účetní období.⁹ Členové představenstva jsou povinni se jednání valné hromady účastnit, jestliže jim v tom nebrání závažné důvody. Pokud se ovšem jednání valné hromady neúčastní, nemůže být tato skutečnost sama o sobě důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.¹⁰

Řádnou účetní závěrku je povinna valná hromada projednat nejpozději do šesti měsíců od posledního dne předcházejícího účetního období.¹¹ Tato lhůta vychází z účetních a daňových předpisů. Zákon zakotvuje též povinnost představenstva svolat valnou hromadu bez zbytečného odkladu poté, co představenstvo zjistí, že celková ztráta společnosti na základě účetní závěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu, nebo je toto možné s ohledem na všechny okolnosti předpokládat, nebo z jiného vážného důvodu.

Ustanovení § 404 ZOK umožňuje dozorčí radě svolat valnou hromadu, a to za podmínek daných zákonem.

Obchodní zákoník vyžadoval publikaci pozvánky v obchodním věstníku. Současný ZOK zakotvuje namísto toho zákonnou povinnost představenstva uveřejnit pozvánku

---

⁷ BĚLOHLÁVEK, Alexander. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 1665–1671.

⁸ HAVEL, Bohumil. *Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-923-9. s. 162–171.

⁹ PELIKÁNOVÁ, Irena a Stanislava ČERNÁ. *Obchodní právo 2*. Praha: ASPI, a. s., 2006. ISBN 80-7357-149-88.

¹⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2009 sp. zn. 29 Cdo 3009/2007.

¹¹ ČERNÁ, S. *Obchodní právo. III. díl. Akciová společnost*. Praha: Aspi, 2006. s. 223.

na internetových stránkách společnosti, a to nejméně 30 dnů před jejím konáním.¹² Tato lhůta je hmotněprávního charakteru. Akcionářům, kteří mají akcie na jméno, musí být pozvánka rovněž doručena. Způsob doručení mohou upravit stanovy společnosti.¹³

Ustanovení § 409 ZOK umožňuje valné hromadě rozhodnout se o tom, zda některé záležitosti budou přeloženy na příští valnou hromadu, nebo zda nebudou projednány vůbec.

Valná hromada se může usnášet, jestliže jsou přítomni akcionáři, kteří vlastní akcie, jejichž počet nebo jmenovitá hodnota přesahuje 30 % základního kapitálu. Stanovy mohou určit jinak. Jestliže není valná hromada schopna se usnášet, svolá představenstvo náhradní valnou hromadu. Tato valná hromada je schopna usnášet se bez ohledu na výše uvedené.¹⁴ Návrh valné hromady je obvykle připravován svolavatelem valné hromady a předkládán ke schválení předsedou. Postup hlasování obvykle upravují stanovy. V opačném případě se obvykle rozhoduje o protinávru, který byl předložen z pléna.¹⁵

Podle nové rekodifikace je dále možné, aby došlo ke kumulaci některých funkcí na valné hromadě.¹⁶ Toto byla tematika dlouhou dobu soudní praxí zapovídaná. Výslovně bylo upraveno i odročení valné hromady, čemuž se doposud věnovaly jen soudy ve své rozhodovací praxi. Stanovy společnosti navíc mohou určit čas pro výkon některých akcionářských práv, jako je přednesení žádosti o vysvětlení návrhu apod.¹⁷

Podobně jako obchodní zákoník i ZOK stanovuje obecné pravidlo skupinového rozhodování, kdy k přijetí rozhodnutí je zapotřebí nadpoloviční většina.¹⁸ Kquorum mohou

---

¹² Pozvánku je třeba ponechat zveřejněnou na internetových stránkách společnosti až do okamžiku konání valné hromady, jak stanoví § 406 odst. 2 ZOK.

¹³ BĚLOHLÁVEK, Alexander. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 1683–1693.

¹⁴ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

¹⁵ ELIÁŠ, Karel. *Akciová společnost*. 2. vyd. Praha: Linde, 2000. ISBN 80-7179-441-4. s. 214.

¹⁶ Dle ustanovení § 422 odst. 1 ZOK gramatickým výkladem můžeme dojít k závěru, že v průběhu valné hromady je možno pokračovat i bez svolení jejích orgánů.

¹⁷ ČECH, Petr. A. S. po rekodifikaci. In *Právní rádce*. 2012, č. 5, s. 24.

¹⁸ LASÁK, Jan a kol. *Zákon o obchodních korporacích, obchodní zákoník – srovnávací texty*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. ISBN 978-80-7357-346-1. s. 205.

nově primárně určovat stanovy. Stanovy mohou ovšem zákonnou úpravu pouze zpřísnit. V některých případech zákon vyžaduje souhlas 2/3 přítomných či 3/4 přítomných.¹⁹

Podstatnou změnou oproti obchodnímu zákoníku je možnost hlasování mimo valnou hromadu, tedy hlasování per rollam. Umožnění tohoto typu hlasování závisí pouze na zakladatelích. Svolavatel je povinen vypracovat návrh rozhodnutí a zaslat jej všem akcionářům. Ode dne doručení počíná akcionáři běžet lhůta k vyjádření. Tuto lhůtu určují stanovy. Neurčí-li ji stanovy jinak, činí tato lhůta 15 dní.²⁰ Návrh rozhodnutí musí obsahovat tyto náležitosti:

- Text navrhovaného rozhodnutí a dále jeho zdůvodnění.
- Lhůtu pro doručení vyjádření akcionáře.
- Podklady, které jsou potřebné pro přijetí rozhodnutí.
- Další údaje, určí-li tak stanovy.

Valná hromada je orgánem, který má převážně vnitřní působnost. Valná hromada tedy nemůže jednat jménem společnosti v právních vztazích. Působnost valné hromady může být rozšířena stanovami.²¹ Její rozsah určuje § 421 zákona o obchodních korporacích:

- Rozhodování o změně stanov za předpokladu, že tak určí stanovy nebo zákon. To se netýká změn v důsledku zvýšení základního kapitálu pověřeným představenstvem nebo dále změn, ke kterým došlo na základě jiných právních skutečností.
- Rozhodování o tom, zda bude započtena peněžitá pohledávka vůči společnosti proti pohledávce na splacení emisního kurzu.
- Volba a odvolání členů dozorčí či správní rady.

---

¹⁹ BĚLOHLÁVEK, Alexander. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 1721–1730.

²⁰ § 418 odst. 2 písm. b) ZOK.

²¹ ČERNÁ, Stanislava. *Obchodní právo. Akciová společnost. 3. díl*. 5. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2006. ISBN 80-7179-733-2. s. 222.

- Volba a odvolání jiných orgánů určených stanovami. Výjimku tvoří členové dozorčí rady, které nevolí valná hromada.
- Rozhodování o změně výše základního kapitálu.
- Rozhodování o pověření představenstva ke zvýšení základního kapitálu.
- Rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací.
- Jmenování a odvolání likvidátora za předpokladu, že tak určí stanovy.
- Rozhodnutí o rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů, nebo dále rozhodnutí o úhradě ztráty.
- Rozhodování o podání žádosti k přijetí účastnických cenných papírů společnosti k obchodování na evropském regulovaném trhu nebo rozhodování o vyřazení těchto cenných papírů z obchodování na evropském regulovaném trhu.
- Volba, popřípadě odvolání členů představenstva či statutárního ředitele. Stanovy mohou určit, že tato působnost náleží dozorčí radě.
- Schválení návrhu rozdělení likvidačního zůstatku.
- Schválení řádné, popřípadě mimořádné nebo konsolidované účetní závěrky či mezitímní účetní závěrky.
- Rozhodování o vydání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů.
- Rozhodnutí o převzetí účinků jednání, která byla učiněna za společnost před jejím vznikem.
- Schválení smlouvy o tichém společenství.
- Schválení převodu závodu, zastavení závodu, nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti společnosti.
- Jiná rozhodnutí svěřená do působnosti valné hromady.

Do patnácti dnů ode dne ukončení valné hromady musí zapisovatel vyhotovit zápis, který obsahuje:

- Název firmy.
- Sídlo společnosti.
- Místo a čas konání valné hromady.
- Jméno předsedy, zapisovatele, ověřovatelů zápisu a dále jména osob, které byly pověřeny sčítáním hlasů.
- Popis projednání jednotlivých záležitostí, které byly zařazeny na pořad valné hromady.
- Usnesení valné hromady a uvedení výsledků hlasování.
- Obsah protestu akcionáře, člena představenstva nebo dozorčí rady týkajícího se usnesení valné hromady, za předpokladu, že o to protestující požádá.²²

2.2 Právní úprava valné hromady s. r. o.

Valná hromada společnosti s ručením omezeným je kolektivním orgánem.²³ Je jedním ze dvou orgánů, který společnost s ručením omezeným vytváří. Dle ustanovení § 151 odst. 1 NOZ členové valné hromady za společnost rozhodují a nahrazují její vůli. Valnou hromadu tvoří všichni společníci.²⁴ Zákon o obchodních korporacích oproti zákonu č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, pojetí valné hromady příliš nemění. Je zapracována především část textu směrnice o výkonu hlasovacích práv, a to i přesto, že se dotýká úpravy akciové společnosti. Využita je ta část směrnice, která je pro společnost s ručením omezeným výhodnější. Kdyby tato část nebyla využita, postavení společnosti s ručením

---

²² HAVEL, Bohumil. *Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-923-9. s. 168–171.

²³ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*.

In: *Justice.cz* [online]. 2013–2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>.

²⁴ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 311.

omezeným by se oproti postavení akciové společnosti zhoršilo.²⁵ Působnost valné hromady určuje § 190 zákona o obchodních korporacích, podle kterého do působnosti tohoto orgánu patří následující záležitosti:

- *„rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy, určí-li tak společenská smlouva nebo zákon, nedochází-li k ní na základě zákona,*
- *rozhodování o změnách výše základního kapitálu nebo o připuštění nepeněžitého vkladu či o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splnění vkladové povinnosti,*
- *volba a odvolání jednatele, případně dozorčí rady, byla-li zřízena,*
- *volba a odvolání likvidátora, určí-li tak společenská smlouva,*
- *schvalování udělení a odvolání prokury, ledaže společenská smlouva určí jinak,*
- *rozhodování o zrušení společnosti s likvidací, určí-li tak společenská smlouva,*
- *schvalování řádné, mimořádné, konsolidované účetní závěrky a v případech, kdy její vyhotovení stanoví jiný právní předpis, i mezitímní účetní závěrky, rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů a úhrady ztrát,*
- *rozhodnutí o přeměně společnosti, ledaže zákon upravující přeměny obchodních společností a družstev stanoví jinak,*
- *schválení převodu nebo zastavení závodu nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti společnosti,*
- *schválení smlouvy o tichém společenství,*
- *schválení finanční asistence,*
- *rozhodnutí o převzetí účinků jednání učiněných za společnost před jejím vznikem,*
- *rozhodnutí o naložení s vkladovým áziem,*
- *rozhodování o změně druhu kmenového listu,*
- *další případy, které do působnosti valné hromady svěřuje tento zákon, jiný právní předpis nebo společenská smlouva.“*²⁶

---

²⁵ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích.*

In: *Justice.cz* [online]. 2013–2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>.

²⁶ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Valná hromada si navíc může vyhradit i rozhodování případů, které podle zákona o obchodních korporacích náleží do působnosti jiného orgánu společnosti.²⁷ Jestliže valná hromada rozhodne o věci, o které jí nepřísluší rozhodovat, takovéto rozhodnutí nemá žádné právní účinky, a to jak v rámci společnosti, tak i vůči třetím osobám.²⁸

Společník se může valné hromady účastnit osobně nebo v zastoupení. Jestliže se účastní v zastoupení, musí být plná moc písemná a musí z ní být zřejmé, zda byla udělena pro zastoupení na jedné nebo více valných hromadách. Valná hromada rozhoduje prostou většinou přítomných společníků, k usnášeníschopnosti je potřebná účast většiny společníků. Výjimky pro 2/3 většinu stanovuje zákon. Odkazuje se též na společenskou smlouvu.²⁹ V zákonem stanovených případech společník nemůže uplatnit své hlasovací právo:

- Valná hromada rozhoduje o jeho vyloučení či o podání návrhu na jeho vyloučení soudem.
- Valná hromada rozhoduje o jeho nepeněžitém vkladu.
- Valná hromada rozhoduje o tom, zda společníkovi nebo osobě, s níž jedná ve shodě, má být prominuto splnění povinnosti, anebo dále rozhoduje o tom, zda má být odvolán z funkce člena orgánu společnosti kvůli porušení povinností při výkonu funkce.
- Společník je v prodlení s plněním vkladové povinnosti nebo se splněním příplatkové povinnosti, a to v rozsahu prodlení.³⁰

---

²⁷ DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2005. ISBN 80-7357-090-4. s. 219.

²⁸ SUM, Tomáš. *K některým otázkám rozhodování valné hromady společnosti s ručením omezeným v rámci své působnosti*. In: *Epravo.cz* [online]. 2005 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/k-nekterym-otazkam-rozhodovani-valne-hromady-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-v-ramci-sve-pusobnosti-35552.htm>.

²⁹ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*. In: *Justice.cz* [online]. 2013 - 2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>.

³⁰ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Možnost způsobu hlasování není na valné hromadě omezena, zákon pouze předpokládá zjistitelnost přítomných. Za přítomného je považována rovněž osoba, která sice fyzicky přítomna není, je ale přítomna pomocí technických prostředků.

Zákon umožňuje i hlasování per rollam. Jedná se o způsob hlasování mimo valnou hromadu. Společník tedy nehlasuje dodatečně, ale úmyslně absentuje jednání na valné hromadě. Některé právní řády tuto možnost uznávají připuštěním společenské smlouvy. Náš právní řád umožňuje toto přímo, čímž reflektuje obecnou úpravu občanského zákoníku. Jestliže společenská smlouva rozhodování mimo valnou hromadu nevyloučí, zašle osoba, která je oprávněná svolat valnou hromadu, návrh rozhodnutí na adresu, jež je uvedena v seznamu společníků, popřípadě návrh doručí jiným způsobem určeným společenskou smlouvou. Návrh rozhodnutí musí mimo jiné obsahovat tyto náležitosti:

- Podklady, které jsou potřebné pro přijetí návrhu.
- Lhůtu, ve které musí být vyjádření společníka doručeno. Tuto lhůtu určuje společenská smlouva. Nestalo-li se tak, činí lhůta patnáct dnů. Tato lhůta je prekluzivní.
- Další údaje, a to za předpokladu, že tak stanoví společenská smlouva.

Jestliže společník nedoručí souhlas s návrhem rozhodnutí osobě, která je oprávněná ke svolání valné hromady, má se za to, že s návrhem nesouhlasí.³¹ Většina není určena dle obecných zásad, ale je vypočtena z celkového počtu společníků.³²

Rozhodnutí, které bylo učiněno výše uvedeným způsobem rozhodování mimo valnou hromadu, musí společnost nebo osoba, která je oprávněná ke svolání valné hromady, oznámit všem společníkům bez zbytečného odkladu ode dne přijetí.³³

---

³¹ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

³² MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*.

In: *Justice.cz*[online]. 2013–2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>.

³³ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava a Ivana ŠTENGLOVÁ. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-441-4. s. 211.

Rozhodování per rollam není možné zaměnit za hlasování na valné hromadě elektronickými prostředky nebo korespondenčně.³⁴

Společník může na valné hromadě hlasovat i prostřednictvím dalších prostředků komunikace na dálku. Hlasování je tedy možné například videokonferenčně nebo telefonicky. Tento způsob musí být ovšem ověřitelný, osoba hlasujícího podle něj musí být dostatečně identifikována. Hlasování pomocí prostředků komunikace na dálku může být společenskou smlouvou omezeno nebo vyloučeno.³⁵ Podmínky, za nichž je možné hlasovat a účastnit se valné hromady, pokud nejsou upraveny ve společenské smlouvě, stanoví jednatelé. Problém nastává v případě, kdy valnou hromadu svolává jiná osoba než jednatel. V tomto případě, má-li být využita forma hlasování a účasti na valné hromadě pomocí prostředků komunikace na dálku, je nutné, aby jednatelé stanovili tyto podmínky obecně.³⁶

Jestliže tak určí společenská smlouva, jsou členové společnosti voleni kumulativním hlasováním. Kumulativní hlasování je známé z amerického či anglického práva. Počet hlasů společníka se určí podle počtu hlasů, s nimiž společník nakládá na valné hromadě, a součinu počtu volených míst členů orgánu společnosti. Kumulativní hlasování se využije zpravidla u menšinových společníků. Tento způsob hlasování menšinové společníky zvýhodňuje, je jim tak poskytnuta větší možnost rozhodovat o složení statutárního nebo jiného orgánu.³⁷

Pro svolání valné hromady jsou zákonem stanovena určitá pravidla. Valnou hromadu svolává jednatel, a to alespoň jednou za účetní období. Výjimku může určit zákon nebo společenská smlouva. Řádnou účetní závěrku je zapotřebí projednat nejpozději šest měsíců

---

³⁴ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*.

In: *Justice.cz* [online]. 2013–2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>.

³⁵ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*.

In: *Justice.cz* [online]. 2013 - 2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>.

³⁶ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 314.

³⁷ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*.

In: *Justice.cz* [online]. 2013–2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z:

<http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>.

od posledního dne předcházejícího účetního období. Zjistí-li jednatel, že společnosti hrozí úpadek podle jiného právního předpisu nebo z jiných vážných důvodů, svolá jednání bez zbytečného odkladu.³⁸ Jiné vážné důvody zahrnují například situace, kdy se společnost dostala do finanční tísně, nicméně úpadek stále ještě nehrozí. Tato tíseň může ovšem ovlivnit její další podnikání. Jestliže společnost nemá jednatele nebo jednatel společnosti dlouhodobě neplní své povinnosti (je přitom nerozhodné, zda je plnit nemůže nebo nechce), může valnou hromadu svolat kterýkoliv ze společníků. Otázka, zda jednatel neplní své povinnosti dlouhodobě, je přitom posuzována dle konkrétních poměrů společnosti. Valnou hromadu může svolat i dozorčí rada, jestliže to vyžadují zájmy společnosti. Jestliže má dozorčí rada více členů, musí být o svolání valné hromady rozhodnuto většinou přítomných členů.³⁹

Termín valné hromady musí být společníkům oznámen alespoň patnáct dnů přede dnem jejího konání, a to v písemné formě. Pozvánka se zasílá na adresu společníka, která je uvedena v seznamu společníků. Společenská smlouva může určit jinak.⁴⁰ Pozvánka musí být ve lhůtě patnáct dnů přede dnem konání valné hromady doručena společníkům, nestačí tedy jen pouhé její odeslání.⁴¹ Společenská smlouva může určit, zda postačí, je-li pozvánka ve lhůtě patnácti dní odeslána.⁴² Jestliže je pozvánka odeslána včas, ale společník si z nějakého důvodu pozvánku nevyzvedne, nelze z toho dovodit, že by lhůta pro doručení pozvánky nebyla dodržena.⁴³

Zákon o obchodních korporacích oproti obchodnímu zákoníku klade vyšší nároky na projednání záležitostí, které nebyly uvedeny v pozvánce. K projednání těchto záležitostí nepostačuje jen přítomnost všech společníků, ale je nutný i jejich souhlas s tímto projednáním.⁴⁴

---

³⁸ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

³⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 311.

⁴⁰ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁴¹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 348.

⁴² Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3703/2009.

⁴³ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1426/2006.

⁴⁴ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 351.

Zákon umožňuje společníkům, jejichž vklady dosahují alespoň 10 % základního kapitálu nebo vlastní desetiprocentní podíl na hlasovacích právech, požádat jednatele o svolání valné hromady, jejímž cílem bude projednání záležitostí, které navrhli. Pokud není valná hromada svolána do měsíce od doručení žádosti a nekoná se v přiměřené lhůtě, může ji kvalifikovaný společník svolat sám.⁴⁵

Valná hromada volí svého předsedu a zapisovatele. Zapisovatel je povinen vyhotovit do patnácti dnů ode dne skončení valné hromady zápis, který na náklady společnosti zašle všem společníkům. Zápis podepisuje předseda valné hromady, popřípadě svolavatel a zapisovatel. Předseda valné hromady nemusí být společníkem.⁴⁶

Zápis z valné hromady musí obsahovat tyto náležitosti:

- Firmu a sídlo společnosti.
- Jméno předsedy nebo svolavatele a zapisovatele.
- Místo a dobu konání valné hromady.
- Odmítnutí jednatele poskytnout informace.
- Rozhodnutí valné hromady s uvedením výsledků hlasování.
- Obsah protestu jednatele, společníka či člena dozorčí rady za předpokladu, že je zřízena, týkajícího se rozhodnutí valné hromady, jestliže o to osoba protestující na valné hromadě požádá.⁴⁷

Výše uvedené předpoklady jsou obligatorní a jsou kogentní povahy. Zvláštní pozornost je zapotřebí věnovat protestu.⁴⁸ Protest je možné podat na základě jakéhokoliv důvodu.

---

⁴⁵ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁴⁶ BĚLOHLÁVEK, Alexander a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 816.

⁴⁷ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁴⁸ Neplatnost usnesení valné hromady bude možno namítat jen z důvodů, které budou uvedeny v protestu, výjimku budou tvořit pouze důvody, které nebudou na valné hromadě zjevné. Pozitivum této úpravy lze spatřovat v jakési částečné předvídatelnosti případných soudních sporů. Nicméně se nedomnívám, že by povinnost učinit a nechat si zapsat protest vedla ke snížení napadání platnosti usnesení valných hromad.

Protest je jednou ze základních podmínek k podání žaloby na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.⁴⁹

Myslím, že toto zákonné obligatorní zakotvení protestu povede ke „zdržování“ průběhu valných hromad, neboť v případě i sebemenších pochybností budou chtít mít akcionáři jistotu pro případný soudní spor, a to i přesto, že protest musí obsahovat odůvodnění protestujícího. Ve společnostech s větším počtem akcionářů bude docházet ke značným průtahům, ba dokonce si dovoluji tvrdit komplikacím při průběhu valné hromady. Pokud budeme přemýšlet do krajností, tak např. ve společnosti s dvaceti akcionáři, kde bude více než polovina protestovat, může dojít až k nutnosti přerušit valnou hromadu. Jak bude toto ustanovení účinné v praxi, bude možno hodnotit až po delším časovém odstupu.

⁴⁹ BĚLOHLÁVEK, Alexander a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 818.

3. Důvody prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady

Neplatnost usnesení valné hromady souvisí v obchodním právu s kapitálovými společnostmi. Kapitálové společnosti mají jako svůj obligatorní orgán valnou hromadu, jež je považována za nejvyšší orgán společnosti. I přes postavení valné hromady nelze její usnesení považovat za nezvratná. Smyslem přezkumu rozhodnutí valné hromady je zajistit ochranu oprávněným osobám.⁵⁰

Současné právo rozeznává dva druhy neplatnosti právního úkonu,⁵¹ a to neplatnost relativní a neplatnost absolutní. Autor Tomáš Dvořák (2001) poukazuje na skutečnost,

---

⁵⁰ DVOŘÁK, Tomáš. *Neplatnost usnesení valné hromady kapitálových obchodních společností po novele obchodního zákoníku*. In Bulletin advokacie. 2001, č. 5, s. 20.

⁵¹ Je ovšem otázkou, zda lze usnesení valné hromady považovat za právní úkon. O tom, že usnesení valné hromady není právním úkonem, pojednává celá řada soudních rozhodnutí, například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. prosince 1997, sp. zn. 1 Odo 88/97, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č. 8, ročník 1998, pod číslem 65, usnesení ze dne 12. března 2002, sp. zn. 29 Odo 528/2001, usnesení velkého senátu obchodního kolegia ze dne 13. prosince 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005, uveřejněném pod číslem 102/2007 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, usnesení ze dne 25. listopadu 2008, sp. zn. 29 Cdo 3646/2008 či usnesení ze dne 21. prosince 2010, sp. zn. 29 Cdo 2363/2010. Podle těchto soudů je usnesení valné hromady jinou právní skutečností. Valná hromada totiž podle těchto rozhodnutí není orgánem, který je způsobilý činit právní úkony. Toto je svěřeno statutárnímu orgánu. Usnesením valné hromady navíc nedochází ke změně právních vztahů vně společnosti. Za zajímavou lze ovšem v tomto směru považovat právní úpravu provedenou zákonem č. 355/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměňách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, kde § 132 odst. 1, který stanoví: „*Má-li společnost jediného společníka, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento společník. Projev vůle společníka při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu (dále jen „rozhodnutí společníka“). Rozhodnutí společníka musí mít formu notářského zápisu o právním úkonu v těch případech, kdy se o rozhodnutí valné hromady pořizuje notářský zápis. Ustanovení § 127 odst. 5 se nepoužije.*“ Další paragraf § 190 odst. 1 tohoto zákona uvádí: „*Má-li společnost jen jediného akcionáře, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento akcionář. Projev vůle akcionáře při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu (dále jen „rozhodnutí akcionáře“). Rozhodnutí společníka musí mít formu notářského zápisu o právním úkonu v těch případech, kdy se o rozhodnutí valné hromady pořizuje notářský zápis. Ustanovení § 186c odst. 2 a 3 se nepoužijí.*“ V tomto pojetí by tedy v případech, kdy působnost valné hromady vykonává jediný společník, jeho usnesení podobu právního úkonu mělo, a přesto, v situacích obdobných, kdy má společnost více společníků, by již za právní úkon nemělo být považováno. Usnesení valné hromady vyhovuje definici právního úkonu, kdy se jedná o projev vůle, jež směřuje ke vzniku, změně nebo zániku práv a povinností, které právní předpisy s takovým projevem spojují. Na druhou stranu je ovšem problematické, zda valná hromada může projevit svou vůli, když se nejedná

že zákon umožňuje podání návrhu na neplatnost usnesení ve stanovených lhůtách, přičemž nebyl-li tento návrh podán či byl neúspěšný, je možné neplatnosti usnesení valné hromady přezkoumávat v rejstříkovém řízení. Z výše uvedeného vyplývá, že zákonodárce považuje neplatnost usnesení valné hromady za neplatnost relativní.⁵² S výše uvedenou skutečností lze souhlasit, neboť absolutní neplatnosti by nebylo třeba se dovolávat, usnesení by bylo neplatné od samého počátku a ustanovení upravující kroky vedoucí k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady by tak bylo nadbytečné. Nelze opomenout ani fakt, že zákonodárce umožňuje podání tohoto návrhu pouze v případech, kdy osoba oprávněná vznesla protest. Bez splnění této podmínky se nelze soudně neplatnosti usnesení valné hromady domáhat. Již z výše uvedeného omezení je zřejmé, že neplatnost usnesení valné hromady za absolutní považovat nelze.⁵³

---

o fyzickou osobu a není možné u ní zkoumat vážnost a svobodu vůle. Ovšem stejně jako valná hromada nemá svou vlastní vůli, tuto vůli svým způsobem postrádá i právnická osoba jako celek, neboť se jedná o pouhou fikci osoby. Až zákon stanoví, jaká jednání fyzických osob jsou považována za projev vůle právnické osoby. Právnická osoba tedy stejně jako její valná hromada ve skutečnosti nedisponuje žádnou skutečnou vůlí. Veškerá vůle je totiž pouze odrazem fyzických osob. Použijeme-li výše uvedené uplatnění, tedy že usnesení valné hromady není právním úkonem, neboť se nejedná o osobu fyzickou, dospějeme nutně k závěru, že právní úkony nemůže činit ani osoba právnická jako celek. Existence právnických osob by pak postrádala smysl. K této problematice viz například BAUDYŠ, Petr. *Lze považovat usnesení valné hromady za právní úkon?* In *Právní rozhledy* 2000, č. 1, 157–160. Pojetí valné hromady jako právního úkonu dále preferuje i DĚDIČ, Jan. *K právní povaze usnesení valné hromady v rekonstrukci soukromého práva.* In *Obchodněprávní revue*. 2011, č. 11, 325–332. Otázkou pak zůstává vztah neplatnosti usnesení valné hromady jako neplatného právního úkonu podle úpravy obchodního zákoníku a jeho vztah k zákoníku občanskému, který se relativní neplatnosti věnuje. Domníváme se, že tento vztah by měl být řešen principem speciality, kdy by v případě střetu měla být dána přednost zákonu o obchodních korporacích.

⁵² DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012, ISBN 978-80-7357-710-0. s. 307.

⁵³ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012, ISBN 978-80-7357-710-0. s. 307. Nutno podotknout, že podle soudní judikatury, například rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. prosince 1997, sp. zn. 1 Odon 88/97, v případě neplatnosti usnesení valné hromady nelze hovořit o neplatnosti absolutní či relativní, v řízení dle obchodního zákoníku je jistý prvek relativní neplatnosti, v rejstříkovém řízení je zřejmá neplatnost absolutní. Rozhodnutí se stává neplatným až soudním rozhodnutím, které má povahu konstitutivního, ovšem s účinky ex tunc. Neplatnost usnesení valné hromady je tedy neplatností speciální, kterou nelze striktně zařadit ani pod jeden druh ze dvou nabízených variant, k tomu např. HOLEJŠOVSKÝ, Josef. *Valné hromady společnosti s ručením omezeným.* Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-391-2. s. 234; dále *Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady.* In *Právní rádce*. 2009, č. 1.

Neplatnost usnesení valné hromady je nutné odlišovat od nicotnosti. Nicotným je takový úkon, který je stížen tak závažnou vadou, že se vůbec o právní úkon nejedná. Nicotné usnesení valné hromady nevyvolává žádné právní účinky, není nutné je rušit.⁵⁴ O nicotná usnesení půjde převážně v případech, kdy valná hromada k přijetí daného usnesení nebyla oprávněná, resp. daná záležitost nespadala do její působnosti, a to buď z toho důvodu, že to zákon nepřipouští nebo z toho důvodu, že ačkoliv tato věc mohla být do působnosti valné hromady svěřena, například smlouvou, v praxi se tak nestalo. Za nicotné je rovněž možné považovat usnesení, které nebylo vůbec valnou hromadou přijato. V praxi mohou být značně problematická usnesení valné hromady, která sice byla přijata v rámci působnosti valné hromady a není možné je považovat za nicotné, nicméně i přesto trpí značně závažnou vadou. Může se jednat například o usnesení, které je v hrubém rozporu s právními předpisy, dobrými mravy či veřejným pořádkem.⁵⁵ V takovém případě by marným uplynutím lhůty k podání návrhu na vyslovení neplatnosti tohoto usnesení bylo rozhodnutí platné. Tomáš Dvořák zastává v tomto případě názor, že i toto rozhodnutí by mělo být považováno za nicotné.⁵⁶ S výše uvedeným názorem se nelze ztotožnit. Nicotnost by měla být v našem právním řádu pouze okrajovou záležitostí postihující jednání, která nesplňují požadavky kladené ze zákona na konkrétní právní úkon (například podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, by byla za zdánlivou považována ústní

---

⁵⁴ Nicotným je tedy právní úkon, kterému chybí některá z podstatných náležitostí. Neplatným je oproti tomu právní úkon, který pojmové znaky vykazuje, trpí ovšem vadou. Zatímco u nicotných právních úkonů právní úkon nevzniká, u neplatných právních úkonů ke vzniku právního úkonu sice dochází, hledí se ovšem na něj, jako by nikdy nevznikl. Soudní praxe v řadě případů mezi neplatností a nicotností nerozlišuje, viz například rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. března 2008, sp. zn. 21 Cdo 1801/2007. Místy ovšem soudní praxe zastává zcela opačné stanovisko, například v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. října 2002, sp. zn. 33 Odo 779/2001. Mezi neplatností a nicotností nicméně rozlišuje i celá řada autorů, viz RADA, Ivan. *Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady*. In Právní rádce. 2009, č. 1; DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. Tato práce zastává názor, že vzhledem k povaze neplatnosti usnesení valné hromady, kterou je nutné vyslovit až soudem, a to se zpětnými účinky, je na místě mezi těmito dvěma instituty striktně rozlišovat, neboť nicotnost právního úkonu nastává bez dalšího. Usnesení, které je tedy stíženo značně závažnou vadou, by s aplikací rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. března 2008, sp. zn. 21 Cdo 1801/2007, muselo být vysloveno za neplatné soudním rozhodnutím, a to ačkoliv by se svou povahou blížilo nicotnému rozhodnutí.

⁵⁵ Například usnesení, které bylo prosazeno za použití fyzické síly.

⁵⁶ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 319.

závěť). Nutno podotknout, že i občanské právo spojuje například hrozbu fyzického násilí s neplatností právního úkonu, nikoliv jeho nicotností.⁵⁷ Obchodní právo s sebou přináší i jistou míru profesionality, bylo by tedy nevhodné nastavit v této záležitosti podmínky mírnějšího charakteru a spojovat i hrubé porušení zákona s nicotností právního úkonu.

Podle ustanovení § 428 ZOK se může každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady nebo likvidátor dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady. Aktivní legitimaci u vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady v případě společnosti s ručením omezeným pak upravuje § 191 ZOK, kdy se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady může dovolávat každý společník, jednatel, člen dozorčí rady, je-li zřízena, nebo likvidátor. Užita jsou přitom ustanovení občanského zákoníku o neplatnosti usnesení členské schůze pro rozpor s právními předpisy nebo dobrými mravy.⁵⁸ Právní úprava vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady sleduje dvojí účel. Za prvé se jedná o nástroj, který je předvídaný zákonem a slouží k obecné ochraně zákonnosti vnitřních poměrů společnosti, za druhé poskytuje ochranu individuálních práv osob uvedených v zákoně. Zákon ovšem musí chránit i stabilitu vnitřních poměrů společnosti. Z tohoto důvodu ZOK uvádí výčet osob, které se mohou vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady dovolávat. Tento výčet je taxativní. Oproti obchodnímu zákoníku nepřiznává ZOK aktivní legitimaci insolvenčnímu správci. Podají-li návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady jiné osoby, soud jejich návrh zamítne.⁵⁹ Rozhodující je přitom stav v době vyhlášení rozhodnutí.⁶⁰ Jestliže navrhovatel poté, co podal návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, ztratil své postavení, které mu toto právo umožňuje, ztrácí i aktivní legitimaci. Výjimku tvoří situace, kdy rozhodnutí valné hromady může mít dopad na poměry navrhovatele, které byly založeny jeho vztahem ke společnosti, po ztrátě jeho aktivní legitimace. Soud tedy musí pečlivě zkoumat, zda v každém individuálním případě stále ještě trvá právní zájem navrhovatele.⁶¹ Problematickou se jevila otázka, zda v případě

---

⁵⁷ KNAPPOVÁ, Marta a Jiří ŠVESTKA. *Občanské právo hmotné I*. Praha: ASPI, a. s., 2005. ISBN 80-7357-127-7. s. 152.

⁵⁸ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁵⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 676.

⁶⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1704/98.

⁶¹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 676.

akciové společnosti je aktivně legitimováno představenstvo jako orgán nebo jeho členové. Podle současného pojetí jsou legitimováni členové představenstva, nikoliv představenstvo jakožto orgán.⁶²

Lhůtu k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady upravuje § 259 OZ. Toto ustanovení prohlašuje, že „*právo dovolat se neplatnosti rozhodnutí zaniká do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o rozhodnutí dozvěděl nebo mohl dozvědět, nejpozději však do jednoho roku od přijetí rozhodnutí.*“⁶³ Tato lhůta je subjektivní a začíná běžet dnem, kdy se osoba dozvěděla o přijetí usnesení valnou hromadou. Není přitom důležité, zda valná hromada byla či nebyla svolána řádně. Tato lhůta je prekluzivní a má hmotněprávní charakter.⁶⁴ Je-li návrh podán pomocí telefaxu, je důležité, v jaké době tento návrh došel soudu. Je bez významu, že se tak stalo až po úředních hodinách.⁶⁵

Rozhodnutí valné hromady může být neplatné pro rozpor s právními předpisy, stanovami či dobrými mravy. Jedná se zejména o svolání valné hromady, obsah usnesení a proces jeho přijímání.⁶⁶

Nad rozporem s právními předpisy je nutné se pozastavit a prozkoumat tuto problematiku blíže. Usnesení valné hromady musí být v souladu s právními předpisy. Je otázkou, jestli se tato problematika dotýká i mezinárodních smluv. Pokud se mezinárodní smlouva stala součástí českého právního pořádku, je i v tomto případě usnesení neplatné pro rozpor s jejím obsahem. Tento názor nicméně zastává i autor Tomáš Dvořák ve své publikaci⁶⁷. Usnesení valné hromady musí být rovněž v souladu s právem Evropské unie. Problém může nastat v případě, kdy je usnesení v rozporu s právním předpisem Evropské unie,

---

⁶² DVOŘÁK, Tomáš. *Neplatnost usnesení valné hromady kapitálových obchodních společností po novele obchodního zákoníku*. In Bulletin advokacie. 2001, č. 5, s. 23.

⁶³ ELIÁŠ, Karel a Bohumil HAVEL. *Osnova občanského zákoníku. Osnova zákona o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-205-9. s. 43.

⁶⁴ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 677.

⁶⁵ Usnesení VS Praha sp. zn. 14 Cmo 291/2003.

⁶⁶ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 678.

⁶⁷ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 304.

typicky například nařízením, které je pro Českou republiku závazné a přímo použitelné, aniž by k tomu bylo zapotřebí učinění jakýchkoliv kroků na vnitrostátní úrovni, nicméně v souladu se zákonem. Lze si v tomto případě představit nežádoucí situaci, kdy ačkoliv právo Evropské unie zakotvuje jeden způsob chování, český právní řád toto nereflektuje a umožňuje chování jiné. Vzhledem k aplikační přednosti nařízení musíme dojít k závěru, že i v tomto případě bude usnesení valné hromady neplatné.

Zákon stanoví, že právo dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady zaniká uplynutím lhůty tří měsíců. Tato lhůta počíná běžet od okamžiku, kdy se navrhovatel o rozhodnutí, které chce napadnout, dozvěděl nebo mohl dozvědět. Druhá lhůta činí jeden rok a běží od doby, kdy bylo rozhodnutí přijato.⁶⁸

3.1 Důvody prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady předcházející konání valné hromady

Mezi důvody pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady patří svolání valné hromady osobou, která k tomuto nebyla oprávněna.⁶⁹ Valnou hromadu společnosti s ručením omezeným svolává v první řadě jednatel společnosti.⁷⁰ Má-li společnost více jednatelů, může valnou hromadu svolat kterýkoliv z nich.⁷¹ Jestliže společnost nemá jednatele nebo jednatel dlouhodobě neplní své povinnosti, může valnou hromadu svolat kterýkoliv společník. Pokud to vyžadují zájmy společnosti, může valnou hromadu svolat i dozorčí rada.⁷² Jak uvádí K. Eliáš (1997), byly již v praxi zachyceny případy, kdy soud rozhodnul, že valná hromada, jež byla svolána likvidátorem, je neplatná. Z odůvodnění rozhodnutí vyplynulo, že valná hromada byla svolána neoprávněnou osobou, a tudíž nemohla platně proběhnout. Soud v těchto případech byl toho názoru, že v případě, kdy se zrušuje kapitálová společnost likvidací, je oprávněn svolat valnou hromadu pouze

---

⁶⁸ HEJDA, Jan, BACHROŇOVÁ, Nina a kol. *Nový zákon o obchodních společnostech a družstvech*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-823-9. s. 599.

⁶⁹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 4223/2007.

⁷⁰ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁷¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 797.

⁷² Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

statutární orgán společnosti, nikoli likvidátor.⁷³ V tomto plně souhlasím s názorem J. Vítka⁷⁴, který výše uvedený názor praxe nesdílí (na podporu svého tvrzení odkazuje na rozpor s § 70 odst. 3 OZ) a dále uvádí, za jakých podmínek a v jaké situaci si lze představit, že bude nezbytné, aby likvidátor, na kterého přešla působnost statutárního orgánu, svolal valnou hromadu. Od ledna 2014 je postavení likvidátora zakotveno v § 193 NOZ, který říká, že v okamžiku, kdy je povolán, má působnost statutárního orgánu, a i přesto, že má naplňovat „pouze“ účel vedoucí k cíli likvidace,⁷⁵ lze dovést, že mu přísluší i oprávnění svolat valnou hromadu.⁷⁶ Ke stejnému názoru se kloní i T. Dvořák.⁷⁷ U akciové společnosti svolává valnou hromadu představenstvo, případně člen představenstva, pokud představenstvo není dlouhodobě schopno se usnášet. Jestliže ovšem společnost nemá zvolené představenstvo nebo představenstvo dlouhodobě neplní své úkoly a valnou hromadu nesvolá ani člen představenstva, může svolat valnou hromadu dozorčí rada.⁷⁸ Dlouhodobé neplnění úkolů je nutné vykládat tak, aby bylo ochráněno právo akcionáře podílet se na řízení společnosti.⁷⁹ Dozorčí rada může valnou hromadu svolat i v případě, jestliže to vyžadují zájmy společnosti.⁸⁰ O svolání valné hromady mohou představenstvo požádat i kvalifikovaní akcionáři. Tito akcionáři musí v žádosti uvést návrh rozhodnutí. Za podmínek stanovených zákonem je představenstvo povinno valnou hromadu svolat.⁸¹

---

⁷³ Podrobněji ELIÁŠ, K. *Svolání valné hromady ve společnosti s ručením omezeným*. In Právník, 1997, č. 1, s. 68.

⁷⁴ VÍTEK, J. *Neplatnost usnesení valné hromady s. r. o.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010. s. 45.

⁷⁵ Vzhledem k tomu, že během likvidace může dojít ke zpeněžení části, popřípadě celé likvidační podstaty, a prodej nemovitostí společnosti bude vázán na obligatorní souhlas valné hromady, bez kterého představenstvo nebo jednatel nemůže rozhodnout, bude nutné, aby likvidátor valnou hromadu svolal. Blíže VÍTEK, J. *Neplatnost usnesení valné hromady s. r. o.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010. s. 46.

⁷⁶ Mezi jeho oprávnění přísluší i možnost dovolat se neplatnosti valné hromady.

⁷⁷ DVOŘÁK, T. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011. s. 131.

⁷⁸ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁷⁹ HEJDA, Jan, BACHROŇOVÁ, Nina a kol. *Nový zákon o obchodních společnostech a družstvech*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-823-9. s. 576.

⁸⁰ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁸¹ HEJDA, Jan, BACHROŇOVÁ, Nina a kol. *Nový zákon o obchodních společnostech a družstvech*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-823-9. s. 576.

Dalším pochybením, které může způsobit následné prohlášení usnesení valné hromady za neplatné, je nedodržení lhůty pro její svolání.⁸² U akciové společnosti je zapotřebí ve lhůtě nejméně třiceti dnů přede dnem konání valné hromady uveřejnit pozvánku na valnou hromadu, a to na internetových stránkách společnosti. Pozvánka současně musí být zaslána všem akcionářům, kteří vlastní akcie na jméno nebo zaknihované akcie, a to na adresu, která je uvedena v seznamu akcionářů nebo v evidenci zaknihovaných cenných papírů či v evidenci vedené schovatelem držícím imobilizované akcie v úschově.⁸³ Mezi povinnosti akciové společnosti patří tedy i zřízení internetových stránek.⁸⁴ U společnosti s ručením omezeným musí být termín konání valné hromady oznámen společníkům nejméně patnáct dnů předem. Společenská smlouva však může stanovit jinak.⁸⁵ Pozvánka se doručuje na adresu, která je uvedena v seznamu společníků. Společenská smlouva může zvolit úpravu odlišnou od tohoto pravidla.⁸⁶

Na platnost usnesení valné hromady mohou mít vliv i vady pozvánky.⁸⁷ Obsahové náležitosti pozvánky již byly uvedeny výše v této práci. U akciové obchodní společnosti musí pozvánka splňovat tyto náležitosti:

- Firmu.
- Sídlo společnosti.
- Místo a čas konání valné hromady.
- Pořad valné hromady.⁸⁸
- Rozhodný den k účasti na valné hromadě, byl-li určen.

---

⁸² Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 590/2009.

⁸³ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁸⁴ HEJDA, Jan, BACHROŇOVÁ, Nina a kol. *Nový zákon o obchodních společnostech a družstvech*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-823-9. s. 580.

⁸⁵ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁸⁶ HEJDA, Jan, BACHROŇOVÁ, Nina a kol. *Nový zákon o obchodních společnostech a družstvech*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-823-9. s. 238.

⁸⁷ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 155/2001.

⁸⁸ Pokud má být rozhodnuto o zvolení člena orgánu společnosti, vzniká nově povinnost, aby již pozvánka obsahovala údaje, které budou dostatečně identifikovat osobu, která je navrhována na pozici člena orgánu.

- Údaj o tom, zda se svolává řádná nebo náhradní valná hromada.
- Návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění.
- Lhůtu, která je umožněna pro doručení vyjádření akcionáře k pořadu valné hromady.⁸⁹

V pozvánce na valnou hromadu však nemusí být uvedeny body týkající se tzv. procedurálních záležitostí, mezi které můžeme uvést volbu předsedy, zapisovatele a ověřovatele valné hromady.⁹⁰

Je zřejmé, že úprava v obchodním zákoníku byla z tohoto pohledu méně formální. Pozvánka nemusela například obsahovat návrh usnesení a jeho zdůvodnění.⁹¹ Tuto změnu lze nicméně hodnotit poměrně kladně. Ačkoliv je zřejmé, že na společnost jsou v tomto ohledu kladeny vyšší nároky, nelze opomíjet pozitiva plynoucí z uveřejnění usnesení v pozvánce valné hromady. Při zvážení této problematiky musíme totiž přihlídnout zejména k nutnosti společníka či akcionáře vznést na valné hromadě protest. Jak bude níže v této práci uvedeno, protest je značně zpřísnující pravidlo, bez něhož není možné se následně dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady. V praxi však může být poměrně problematické shledat rozpor s právními předpisy, mravy, stanovami či společenskou smlouvou již v průběhu valné hromady. Nutno podotknout, že vzhledem k rozmanitosti možného výkladu práva, jeho obecnosti a následné nutnosti znát příslušné postavení soudů k dané problematice ve stylu jejich rozhodnutí a stanovisek k určitým otázkám, může být tato skutečnost problematická i pro osoby práva znalé. Domnívám se tedy, že zveřejnění návrhu usnesení již v pozvánce valné hromady může poskytnout společníkům a akcionářům čas se na průběh a případné vznesení protestu předem připravit.

U společnosti s ručením omezeným obsahuje pozvánka termín a místo konání a návrh usnesení valné hromady.⁹² Důležité je uvést i pořad jednání. Jiné náležitosti mohou upravit další právní předpisy. Například zákon o přeměnách ve svém ustanovení § 95 stanoví,

---

⁸⁹ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁹⁰ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. Cdo 2340/2007.

⁹¹ BĚLOHLÁVEK, Alexander a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 1697.

⁹² Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

že pokud dochází ke snížení nebo zvýšení základního kapitálu nástupnické společnosti, pozvánka na valnou hromadu musí obsahovat i informace o tom, pro společníky jakých zúčastněných společností je základní kapitál zvyšován či naopak snižován, jestli se jedná o zvýšení kapitálu ze jmění zanikající nebo nástupnické společnosti a zda dojde ke kombinaci zvýšení a snížení základního kapitálu či ke kombinovanému zvýšení základního kapitálu.⁹³

Ačkoliv pozvánka u akciové společnosti musí jako jednu z povinných náležitostí obsahovat i návrh usnesení a jeho zdůvodnění, zákonodárce tyto náležitosti u společnosti s ručením omezeným nepožaduje, čímž zamezil společníkům společnosti s ručením omezeným se na průběh valné hromady připravit a reagovat tak na případný proces. Do budoucna by bylo vhodnější reflektovat nové změny v náležitostech pozvánky na valnou hromadu u akciové společnosti i u společnosti s ručením omezeným.

V praxi bývá poměrně často v programu jednání na valnou hromadu zařazen bod nesoucí označení různé. Mělo by se jednat, a v praxi tomu tak ve většině případů bude, o diskusi, ze které nevycházejí žádná podstatná rozhodnutí mající vliv na chod společnosti. Nicméně připusťme situaci, kdy budou v pozvánce na valnou hromadu uvedeny body a podle účinné úpravy nově i návrhy usnesení valné hromady, akcionář se s pozvánkou seznámí, ale v době, kdy se má valná hromada konat, je v zahraničí, a protože usoudí, že na pořadu valné hromady jsou body, které neshledává podstatnými, nezúčastní se. Na jednání valné hromady přijde na řadu projednání bodu „různé“, přítomný akcionář přednese otázku, která je zásadního charakteru, a je třeba přijmout závažné rozhodnutí. Pokud by proběhlo o této otázce hlasování a následně bylo přijato usnesení, zakládalo by zcela určitě možnost podat žalobu na neplatnost usnesení valné hromady.

Důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady může být i nedodržení formy pozvánky. Pozvánka ovšem nemusí být zaslána doporučeným dopisem.⁹⁴ Nutno podotknout, že v praxi je možné se setkat s případy, kdy nebyl dodržen formální postup pro svolání valné hromady, například právě nezasláním pozvánky společníkovi

---

⁹³ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 348.

⁹⁴ BĚLOHLÁVEK, Alexander a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 806.

či akcionáři, dotčená osoba ovšem na vyslovení neplatnosti následně přijatého usnesení netrvá. V tomto případě, netrvá-li dotčená osoba na vyhlášení neplatnosti tohoto usnesení, bylo by značně nepraktické shledávat toto porušení za porušení, jež způsobuje neplatnost usnesení. Cílem právní úpravy je totiž ochrana dotčených osob, pokud by žádná z těchto osob nebyla poškozena na svých právech, je tato ochrana bezdůvodná.⁹⁵

Důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady může být dále rozpor s účelem svolání valné hromady. O porušení účelu svolání valné hromady pojednává usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3469/2008. V tomto případě byla svolána mimořádná valná hromada, a to záměrně v době, kdy akcionář dané společnosti byl mimo území České republiky. O svolání valné hromady se tak nemohl dozvědět. Ačkoliv není nutné, aby společnost před svoláním valné hromady zjišťovala aktuální pobyt akcionářů,⁹⁶ v tomto případě se jednalo o záměrné zneužití informace o pobytu dotčeného akcionáře mimo Českou republiku společností. Jednání společnosti tak bylo v rozporu s dobrými mravy.⁹⁷

Jestliže má být vyslovena neplatnost pro rozpor s dobrými mravy,⁹⁸ je nutné postupovat analogicky podle neplatnosti usnesení pro rozpor s právními předpisy či stanovami spolku. Tento postup upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Co se týče analogie

---

⁹⁵ DVORČÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 309.

⁹⁶ O problematice zjišťování pobytu u akcionářů bude pojednáno ještě níže v této práci.

⁹⁷ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3469/2008.

⁹⁸ „Dobré mravy jsou právně významnou hodnotou v právu poměřující právní normy a jejich realizaci buď s mravním smyslem právní úpravy, nebo s ekvitou chápanou buď rovněž jako mravnost, nebo jako požadavek rovných pozic účastníků právních vztahů. Dobré mravy svým významem nabývají významu základní zásady soukromého práva.“ I autor tohoto právního slovníku však uvádí, že konečné posouzení dobré víry bude záležet jak na konkrétním případě, tak na posouzení a uvážení soudce. Viz HENDRYCH, D. et. al: *Právní slovník*, 3. vydání. Praha, C. H. Beck. 2009.

V usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 346/2010 došel soud k závěru, že „*usnesení valné hromady může být neplatné též pro rozpor s dobrými mravy.*“ K tomuto pro srovnání HOLEJŠOVSKÝ, J. *Valné hromady s ručením omezeným*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 254. V nové právní úpravě, konkrétně podle ustanovení § 191 odst. 2 ZOK, je toto již zakotveno. Na základě tohoto je možno konstatovat, že je toto usnesení již překonáno.

neplatnosti usnesení u spolků, toto řešení není možné. Občanský zákoník totiž výše uvedený případ spojuje s nicotností, nikoliv s neplatností.⁹⁹

Soud ve své rozhodovací praxi shledal za neplatné i takové usnesení, kdy většinový společník rozhodne svými hlasy proti vůli menšinového společníka tak, že tohoto menšinového společníka zbaví jeho práv, jež mu byla zaručena společenskou smlouvou.¹⁰⁰

Místo konání valné hromady musí být zvoleno tak, aby co nejméně omezovalo účast akcionáře či společníka. Problematikou místa konání valné hromady se zabýval soud ve svém usnesení 29 Cdo 66/2011 ze dne 18. října 2011, 29 Cdo 4820/2010 ze dne 23. února 2011 a 29 Cdo 4796/2010 ze dne 23. února 2011. V těchto rozhodnutích soud dospěl k závěru, že místo, kde se bude valná hromada konat, musí odpovídat možnostem společníků či akcionářů. Přitom není rozhodné, zda se akcionář či společník valné hromady nezúčastnil nebo zúčastnil, avšak musel pro tuto účast vynaložit značné úsilí, například právě finanční, spočívající ve snaze dostat se do vzdáleného místa, kde se měla valná hromada konat.¹⁰¹ Vhodnost místa musí být určena s ohledem na poměry konkrétní společnosti.¹⁰² Významná je i dopravní dostupnost, a to s ohledem na datum a čas konání valné hromady. Místo konání valné hromady nemusí vyhovovat všem akcionářům.¹⁰³ V této souvislosti nicméně například i autorka Pelikánová uvádí, že datum konání valné hromady by mělo být stanoveno v takové době, která vyhovuje největšímu možnému počtu akcionářů.¹⁰⁴ Dovolací soud v usnesení sp. zn. 29 Cdo 4796/2010 dal žalobci za pravdu, že při stanovení místa, data i hodiny konání valné hromady je třeba brát ohledy na všechny akcionáře, nikoli pouze na akcionáře s největším podílem na základním kapitálu

---

⁹⁹ BĚLOHLÁVEK, Alexander a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 829.

¹⁰⁰ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 308.

¹⁰¹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 4820/2010. Podle §408 odst. 1 ZOK bude svolání valné hromady v rozporu se zákonem.

¹⁰² Např. výše pronájmu prostor pro konání valné hromady.

¹⁰³ Usnesení 29 Cdo 66/2011 ze dne 18. října 2011, 29 Cdo 4820/2010 ze dne 23. února 2011 a 29 Cdo 4796/2010 ze dne 23. února 2011.

¹⁰⁴ PELIKÁNOVÁ, I. *Obchodní zákoník. Komentář*. Praha: ASPI, 1998. ISBN 980-79-5357-540-3.

společnosti. Dalším kritériem, které nelze opomíjet, je dopravní dostupnost,¹⁰⁵ přičemž pro vhodné stanovení je třeba vzít v úvahu nejen zvolený začátek valné hromady, ale i možnost návratu akcionáře. S účinností zákona o obchodních korporacích je právní úprava v § 408 odst. 1 velmi podobná té v obchodním zákoníku. Rozdíl je třeba spatřovat v pozměněné formulaci míry možného omezování akcionáře při svolávání valné hromady. Obchodní zákoník požadoval svolávat valnou hromadu tak, aby byl akcionář zvoleným místem a časem „*co nejméně omezován*“, naproti tomu je zákonem o obchodních korporacích formulace změněna tak, aby zvolené místo a čas akcionáře „*nepřiměřeně neomezovalo*“. Z čehož se lze domnívat, že se jedná o jisté zmírnění, které svědčí svolavatelům. Ačkoliv by se v této souvislosti mohlo zdát, že jsou podmínky na místo, čas a datum konání valné hromady nastaveny značně přísně, domnívám se, že je to k dostatečné ochraně společníků třeba. Celou situaci zmírňuje usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. března 2008, č. j. 8 Cmo 153/2007–170, které bylo podrobněji rozebráno již výše v této práci. Podle tohoto rozhodnutí společnost nemusí zkoumat aktuální pobyt svých akcionářů za tím účelem, aby mohla vyhodnotit nejvhodnější termín a místo pro konání valné hromady.¹⁰⁶ Dle názoru, který zastává tato práce, je zřejmé, že především při značném množství akcionářů může být pro společnost neúměrné zjišťovat aktuální pobyt všech akcionářů. Při tomto pojetí by totiž pro společnosti s větším počtem akcionářů bylo místy až nemožné valnou hromadu svolat. Nicméně i přesto by měla společnost udělat vše pro to, aby datum a místo konání valné hromady vyhovovalo většině akcionářů. Předně by termín konání valné hromady neměl být stanoven na svátky či v rozporu s kulturními zvyklostmi. Místo by pak mělo být zvoleno takové, které je dostupné bez dopravních komplikací. Pobývá-li většina akcionářů (či společníků) v České republice, neměla by se valná hromada konat za hranicemi státu. U společností s malým počtem akcionářů pak může být společností zjišťován i jejich aktuální pobyt, a to z toho důvodu, aby místo konání valné hromady vyhovovalo většině z nich.

---

¹⁰⁵ Viz VRÁJÍK, M.: *Pozor na pochybení při uspořádání valné hromady*. In Daňová a hospodářská kartotéka. 2012, č. 5, s. 27 a násl.

¹⁰⁶ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. března 2008, č. j. 8 Cmo 153/2007–170.

3.2 Formální nedostatky při konání valné hromady

Neplatnost usnesení valné hromady může způsobit i nevhodný způsob přijetí usnesení. Za neplatné je možné prohlásit usnesení, které nebylo přijato usnášeníschopnou valnou hromadou.¹⁰⁷ Podle ustanovení § 412 ZOK je u akciové společnosti usnášeníschopná valná hromada, na níž jsou přítomni akcionáři vlastníci akcie, jejichž jmenovitá hodnota nebo počet přesahuje 30 % základního kapitálu. Stanovy mohou určit jinak.¹⁰⁸ Nepřihlíží se přítom k akciím nebo vydaným zatímním listům, se kterými není spojeno hlasovací právo, nebo s nimi nelze hlasovací právo podle ZOK nebo stanov vykonávat. Výše uvedené se neuplatní, jestliže zmíněné akcie nabydou hlasovacího práva dočasně. Náhradní valná hromada je schopná se usnášet bez ohledu na výše uvedené. U společnosti s ručením omezeným je valná hromada způsobilá se usnášet, jestliže jsou na valné hromadě přítomni společníci, kteří mají alespoň polovinu všech hlasů.¹⁰⁹ Nutno podotknout, že podle současné právní úpravy nelze prohlásit za neplatné usnesení, které je sice nerozumné či nevhodné, ovšem vyhovuje plně právním předpisům, společenské smlouvě či stanovám.¹¹⁰

Dalším důvodem pro neplatnost usnesení valné hromady může být i odevzdání nedostatečného počtu hlasů.¹¹¹ Valná hromada akciové společnosti rozhoduje většinou hlasů přítomných akcionářů. Zákon nebo stanovy mohou určit jinak. V některých případech je vyžadována dvoutřetinová nebo tříčtvrtinová většina. U společnosti s ručením omezeným je situace značně podobná. Stejně jako u akciové společnosti bývá vyžadována většina hlasů přítomných akcionářů. V určitých případech je vyžadována dvoutřetinová většina, při změně společenské smlouvy, která zasahuje do práv a povinností všech společníků, je zapotřebí souhlas všech společníků.¹¹²

---

¹⁰⁷ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 678.

¹⁰⁸ Jmenovitá hodnota nebo počet akcií může být i nižší než 30% základního kapitálu.

¹⁰⁹ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

¹¹⁰ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 308.

¹¹¹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 678.

¹¹² Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Považuji za nutné zmínit § 212 odst. 2 NOZ, který upravuje možnost podat návrh, respektive napadnout zneužití hlasování člena, které vedlo k újmě celku. Může dojít k situaci, kdy rozhodnutím soudu k těmto hlasům nebude přihlíženo. Je zřejmé, že vzhledem k tomu, že neplatnost usnesení valné hromady má svou zvláštní úpravu, nelze dovozovat, že následkem rozhodnutí soudu o nepřihlížení k hlasům dojde k automatickému zneplatnění přijatého usnesení valné hromady, za předpokladu, že i po odečtení těchto hlasů bude jejich počet dostačující.¹¹³ Detailněji je o problému pojednáno v následující kapitole.

Otázkou zůstává, zda je možné vyslovit neplatnost usnesení valné hromady i v tom případě, že se jejího zasedání účastnili společníci, kteří neměli hlasovací právo. Autor Tomáš Dvořák hovoří o tom, že důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady může být i skutečnost, kdy tyto osoby hlasovaly pro přijetí později napadaného usnesení.¹¹⁴ Tato formulace evokuje názor, že možnost napadat usnesení valné hromady je vázána pouze na případy, kdy dané osoby hlasovaly. Tato práce se však přiklání k pojetí, že z povahy věci bude mít na neplatnost usnesení valné hromady dopad i situace, kdy tyto osoby pro dané usnesení nehlasovaly, respektive se hlasování zdržely. Jejich účast na valné hromadě může mít totiž za určitých okolností¹¹⁵ vliv na sčítání osob, jež se valné hromady zúčastnily, takže i jejich pouhá přítomnost bez hlasování při splnění určitých požadavků výsledek hlasování ovlivňovat může.

Dalším, byť pravděpodobně méně obvyklým důvodem, který je možno označit za schopný vyvolat vyslovení neplatnosti valné hromady, je nutná účast jednatelů na valné hromadě. I v této oblasti dochází k odchýlení se od obchodního zákoníku, neboť v zákoně o obchodních korporacích je stanovena výslovná povinnost jednatelů účastnit se valné hromady.¹¹⁶ Neúčast jednatele sice nezakládá obligatorní důvod pro vyslovení neplatnosti usnesení, která jsou na valné hromadě přijata, nýbrž toliko za předpokladu, že vzhledem k absenci účasti jednatele na valné hromadě nebudou předloženy materiály či informace,

---

¹¹³ ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 122.

¹¹⁴ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 310.

¹¹⁵ Konkrétně při jejich nechtěném sečtení do počtu hlasujících osob.

¹¹⁶ § 184 odst. 4 ZOK.

jež jsou klíčové pro učinění rozhodnutí týkajících se záležitostí, o nichž má valná hromada rozhodnout.¹¹⁷ Velice podobná je úprava u účasti členů představenstva akciové společnosti. I tady je v ustanovení § 402 odst. 3 ZOK zakotvena jejich nutná účast. Pokud bude valná hromada svolána někým jiným než představenstvem, je nutné s tímto členy představenstva obeznámit. I zde platí, co bylo uvedeno výše v souvislosti s případnou neúčastí jednatele na valné hromadě. A sice, že samotná skutečnost neúčasti statutárního orgánu nezakládá dostatečně závažný důvod pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.¹¹⁸ Důvodem se může stát pouze za předpokladu, že díky nepřítomnosti členů představenstva nebudou akcionářům objasněny zásadní skutečnosti mající dopad na posouzení záležitostí zařazených na pořad jednání valné hromady. Právo akcionářů na informace a vysvětlení je ustanoveno v § 357 či § 358 ZOK.

Mezi další důvody, pro které je možné vyslovit neplatnost usnesení valné hromady, patří například umožnění účasti na valné hromadě zástupci akcionáře nebo společníka, který nemá řádnou plnou moc, nebo naopak situace, kdy se valné hromady nemůže účastnit zástupce akcionáře či společníka, ačkoliv mu k tomu byla plná moc udělena. Neplatnost může způsobit i odejmutí nebo omezení práva na vysvětlení.¹¹⁹

Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí R 43/1998 dospěl k závěru, že jestliže byl nezákonným postupem znemožněn výkon hlasovacího práva společníka a toto znemožnění nemohlo mít vliv na výsledek hlasování, nelze tento postup považovat za důvod k vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Autor Tomáš Dvořák s tímto rozhodnutím nesouhlasí a poukazuje na skutečnost, že výkon hlasovacího práva je jedním ze základních atributů společníka a akcionáře, porušení tohoto práva je závažným deliktem pro společnost. Rozsudek se dle jeho názoru rozchází s pravidly slušnosti a spravedlnosti, neboť poskytuje-li zákon určité osobě hlasovací právo, nelze toto opomíjet a nemůže být soudem porušení tohoto práva považováno za akceptovatelné.¹²⁰ Tato práce zastává názor,

---

¹¹⁷ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29Cdo 3009/2007.

¹¹⁸ ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 613.

¹¹⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 678.

¹²⁰ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 310–311.

že smyslem vyslovení neplatnosti usnesení společníka je ochrana aktivně legitimované osoby. Výčtem důvodů, pro které je možné neplatnost předmětného usnesení vyslovit, dává zákonodárce najevo, že vyslovení neplatnosti usnesení je možné jen v zákonem předem určených případech. Pokud bychom akceptovali rozhodnutí výše uvedeného soudu, mohla by být vedena pouze řízení o neplatnost usnesení valné hromady, kdy dané pochybení přímo vedlo k přijetí konkrétního rozhodnutí. Podle tohoto názoru by například nebylo možné dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady v případech, kdy místo konání valné hromady bylo záměrně stanoveno mimo území České republiky, popřípadě bylo určeno na vzdálená a dopravními prostředky špatně dostupná místa, jestliže dostavivší se počet akcionářů či společníků byl dostatečný a neúčast zbylých již nemohla mít vliv na výsledek hlasování. Právní úprava o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady by se tak mohla aplikovat jen v řídkých, zcela výjimečných případech.

Vady zápisu valné hromady mohou být jednou z možných příčin, která povede k neplatnosti usnesení valné hromady. Jestliže totiž zápis postrádá zákonem požadované náležitosti, může být poměrně komplikované prokázat skutečnost, že usnesení bylo přijato v souladu se zákonem.¹²¹

Jestliže usnesení valné hromady nebude mít formu veřejné listiny, může vést tato skutečnost k vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Toto se vztahuje i na rozhodnutí jediného společníka.¹²²

V praxi není možné napadat usnesení valné hromady z toho důvodu, že se ostatní společníci chovali mimo proces přijímání usnesení nevhodným způsobem. Tato skutečnost by měla na platnost usnesení vliv pouze v případě, pokud by byl zneužívající způsob svolání valné hromady, obsah usnesení nebo zasedání na valné hromadě.¹²³ Nad touto problematikou je nutné se pozastavit. Autor Tomáš Dvořák neuvádí, co si pod případným nevhodným způsobem představuje. Podle této práce je zapotřebí zvážit především formu a rozsah tohoto jednání, jakož i následný vliv na průběh valné hromady a přijetí tohoto

---

¹²¹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 321.

¹²² Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 282/2010.

¹²³ DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 309.

usnesení. Konkrétněji si můžeme představit situaci, kdy ještě před konáním valné hromady jeden společník vyhrožuje spácháním újmy společníkovi jinému, a to ohledně hlasování na valné hromadě. Ačkoliv tato osoba byla k jednání donucena, projevila svou vůli, když zvolila následek, který pro ni bude příznivější. Neplatnosti usnesení valné hromady by se pak zmíněná osoba dle názoru tohoto díla mohla dovolat, a to i přesto, že šlo o jednání, které se nekonalo přímo v procesu přijímání předmětného rozhodnutí.

3.3 Obsah usnesení valné hromady

Usnesení může být neplatné kvůli jeho nesouladu se zákonem, dobrými mravy či společenskou smlouvou společnosti s ručením omezeným nebo stanovami akciové společnosti.¹²⁴

Rozpor se zákonem upravujícím poměry obchodních korporací řešil soud například v případě pod sp. zn. 29 Odo 1630/2006. Nejvyšší soud v tomto případě shledal za obcházení zákona situaci, ve které valná hromada vyloučí přednostní právo akcionářů na úpis nových akcií a současně dojde k rozhodnutí, že zvýší základní kapitál úpisem nových akcií zájemci, který je předem určen. Tímto zájemcem je osoba jednající ve shodě se stávajícím akcionářem. Dle soudu se jedná o obcházení zákonného zákazu vyloučení přednostního práva jen některých akcionářů.¹²⁵

Usnesení valné hromady může být v rozporu i s jinými právními předpisy. Ve svém usnesení sp. zn. 29 Odo 88/2001 se Nejvyšší soud zabýval neplatností valné hromady ve vztahu k účetní závěrce. Povinností představenstva je předkládat valné hromadě ke schválení roční účetní závěrku s návrhem na rozdělení zisku. Tato závěrka nebo její vybrané údaje se spolu s místem a časem, kde je závěrka k nahlédnutí, zasílají akcionářům, kteří mají akcie na jméno, ve lhůtě třiceti dnů před valnou hromadou. Představenstvo musí ve lhůtách, které určí stanovy, předložit valné hromadě zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a o stavu jejího majetku. Tato zpráva je považovaná za součást roční zprávy. Podle zákona o cenných papírech má-li společnost veřejně obchodovatelné akcie, musí být účastníkům valné hromady, kde se bude schvalovat roční účetní závěrka ověřená

---

¹²⁴ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 371.

¹²⁵ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1630/2006.

auditorem, k dispozici roční zpráva. Pokud tyto povinnosti nejsou splněny, je usnesení valné hromady o schválení účetní závěrky v rozporu se zákonem.¹²⁶

Rozpor obsahu usnesení s dobrými mravy byl předmětem rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 346/2010. Usnesení valné hromady není podle Nejvyššího soudu právním úkonem, jedná se o jinou právní skutečnost. Při posuzování jeho platnosti je nutné vycházet z ustanovení, která upravují výklad a platnost právních úkonů.¹²⁷ Ačkoliv lze souhlasit s rozhodnutím Nejvyššího soudu, je nutné se pozastavit nad otázkou, zda je usnesení valné hromady právním úkonem¹²⁸ či nikoliv. Jak již bylo v této práci avizováno, tato práce s rozhodnutím výše uvedeného soudu nesouhlasí a přiklání se k názoru, že vzhledem k povaze a charakteru usnesení valné hromady jej lze za právní úkon považovat. Domnívám se, že tomu tak bude i podle nové právní úpravy, kdy je právní úkon nahrazen pojmem právní jednání. K výše uvedenému je třeba výkladu § 45 odst. 3 ZOK, a to současně s § 70 ZOK. Jejich výkladem je možno dovodit, že se bude jednat o právní jednání, na které nebude možno aplikovat ustanovení o zdánlivém jednání ani o neplatnosti právních jednání, vyjma ustanovení o povinnosti nahradit újmu, která je způsobena neplatným právním jednáním.¹²⁹ Přestože se nejedná o dva zcela totožné pojmy, je možno shledat jejich jistou blízkost a „*při práci s právními předpisy a v aplikační praxi je lze zásadně zaměňovat*“.¹³⁰ Účinná úprava občanského zákoníku definici právního jednání neobsahuje. Lze však z § 545 ObčZ a násl. dovodit, že se bude jednat o vážný projev vůle k tomu, aby nastaly určité právní následky, přičemž musí být srozumitelný a určitý. To vše za předpokladu, že obsah právního jednání je možný, dovolený a odpovídá zákonu i dobrým mravům.¹³¹

---

¹²⁶ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 88/2001.

¹²⁷ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 346/2010.

¹²⁸ Právní úkon je podle úpravy účinné od 1. 1. 2014 označován jako právní jednání.

¹²⁹ VRÁJÍK, M., *JUDIKATURA NEJVYŠŠÍHO SOUDU z pohledu nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích*, 1. vydání, ANAG, 2014. s. 771.

Viz DĚDIČ, J., LASÁK, J. *Rozhodování jediného společníka (akcionáře) včera, dnes a zítra*. In *Obchodněprávní revue* 9/2012, s. 241 a násl.

¹³⁰ DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍNOVÁ, M. a kol. *Svazek Občanské právo hmotné I. Díl první: Obecná část*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 156.

¹³¹ Za právní jednání můžeme zcela určitě považovat hlasování společníků (akcionářů) na valné hromadě. Podle profesora Dědiče je za právní jednání považován i návrh usnesení valné hromady, s čímž lze naprosto souhlasit. Blíže viz DĚDIČ, Jan. *K právní povaze usnesení valné hromady v rekonstrukci soukromého práva*.

Co se týče rozporu obsahu schvalované účetní závěrky s právními předpisy, i tento rozpor je za určitých okolností možné považovat za důvod prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady. V praxi ovšem není možné považovat za důvod k následnému vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady jakýkoliv nedostatek, ale pouze takový, kdy účetní závěrka neobsahuje informace nutné k tomu, aby se společník mohl rozhodnout, zda účetní závěrku schválí či nikoliv.¹³²

Jestliže je přijímáno usnesení valné hromady o převzetí vkladu na zvýšení základního kapitálu, lze jej přijmout jen tehdy, jestliže je platně přijato usnesení o zvýšení základního kapitálu.¹³³

In Obchodněprávní revue. 11/2011, s. 325. Na podporu tvrzení ještě viz Důvodová zpráva k § 45 odst. 2 ZOK.

¹³² DVOŘÁK, Tomáš. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0. s. 309.

¹³³ DĚDIČ, Jan a Jan LASÁK. *Právo kapitálových obchodních společností.* Praha: Linde Praha, akciová společnost, 2010. ISBN 978-80-7201-781-2. s. 566.

4. Zneužití hlasovacího práva a neplatnost usnesení valné hromady

Zneužití hlasovacího práva patří mezi instituty zákonem zapovězené. Zákaz zneužití hlasovacího práva upravuje § 212 občanského zákoníku, který stanoví: „*Přijetím členství v korporaci se člen vůči ní zavazuje chovat se čestně a zachovávat její vnitřní řád. Korporace nesmí svého člena bezdůvodně zvýhodňovat ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy.*“¹³⁴ U akciové společnosti je pak přímo stanoveno: „*Společnost zachází za stejných podmínek se všemi akcionáři stejně. K právním jednáním, jejichž účelem je nedůvodné zvýhodnění jakéhokoliv akcionáře na úkor společnosti nebo jiných akcionářů, se nepřihlíží, ledaže tento zákon stanoví jinak nebo by to bylo na újmu třetím osobám, které na taková právní jednání v dobré víře spoléhaly.*“¹³⁵

Důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku k tomu stanoví: „*Ust. § 212 přejímá myšlenku dosavadního § 56a obch. z., která tam nemá místo, protože se nejedná o speciální pravidlo pro obchodní společnosti, ale o obecnou zásadu dopadající na všechny právnické osoby korporativního typu.*“ Návrh zjednodušuje normativní vyjádření tohoto pravidla, aniž to je na újmu obsahu, zejména však zavádí efektivní sankci za zneužití hlasů v korporaci. Dosavadní úprava svádí k tomu, aby se jako sankce za zneužití většiny nebo menšiny hlasů uplatnilo jen právo na náhradu škody, což je však v mnoha případech pro korporaci zbytečné. Proto se navrhuje založit pravomoc soudu k rozhodnutí, že k zneužívajícím hlasům nebude přihlédnuto. Záměrně se v tom směru navrhuje stanovit, že se tak má stát „určitý případ“, neboť každou situaci nutno posoudit jednotlivě; krom toho onen „určitý případ“ může ležet v minulosti i v budoucnosti.¹³⁶ Zákon tedy i nadále zneužití hlasovacího práva zakazuje a v rámci zefektivnění daného pravidla zavádí sankci nepřihlédnutí zneužívajících hlasů.¹³⁷

---

¹³⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹³⁵ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

¹³⁶ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k občanskému zákoníku.*

In: Justice.cz [online]. [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>.

¹³⁷ ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B. a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář.* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 371–373.

Poměrně problematickou je otázka, zda je za zneužití hlasovacího práva možné považovat i jeho neužití.¹³⁸

Řízení dle § 212 občanského zákoníku je nezávislé na řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Co se týče zneužití hlasovacího práva, je možné jej zneužít jak pro přijetí, tak nepřijetí usnesení. Pokud soud rozhodne o tom, že se k hlasům zneužívající osoby nepřihlédne, je na společnosti, aby posoudila, zda byla valná hromada schopna se usnášet, jaký počet hlasů byl pro dané rozhodnutí odevzdán a jaké bylo kvorum. K hlasům, které odevzdala zneužívající osoba, se nepřihlíží při posouzení schopnosti valné hromady se usnášet a dále ani při počítání většiny, která je potřebná k přijetí rozhodnutí. Obdobný postup se uplatní i v případě hlasování per rollam.

Otázkou zůstává, jaký je běh lhůty pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, jestliže je usnesení přijato až na základě toho, že soud rozhodl dle § 212 občanského zákoníku. Jestliže tedy i přes nepřihlédnutí k hlasům zneužívajícího společníka bylo rozhodnutí přijato, počíná běžet objektivní lhůta dnem, kdy rozhodnutí soudu nabylo právní moci.

Spornou se může jevit i otázka, zda v případě, kdy je zneužito hlasovací právo, je nutné postupovat pouze na základě ustanovení § 212 občanského zákoníku či zda tato otázka může být posouzena i v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady jako otázka předběžná. Autor Šuk zastává názor, že ustanovení § 212 občanského zákoníku není jediným způsobem pro řešení nastalé situace a vzniklou situaci je možné posoudit i jako otázku předběžnou. Jestliže soud na základě tohoto postupu usoudí, že usnesení bylo přijato vahou osoby, která své hlasovací právo zneužila, prohlásí napadené rozhodnutí za neplatné, přičemž nemusí postupovat v řízení dle § 212 občanského zákoníku.

Bylo-li na základě rozhodnutí soudu dle § 212 občanského zákoníku nepřihlíženo k hlasům zneužívající osoby, může být po přepočtení hlasů zjištěno, že valná hromada nebyla schopná se usnášet nebo pro rozhodnutí nebyla odevzdána patřičná většina hlasů. V tomto případě postrádá řízení vedené na základě ustanovení § 212 občanského zákoníku

---

¹³⁸ GURIČOVÁ, Jana. *Systém ochrany společníků podle zákona o obchodních korporacích*. In: MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. Výjezdni seminář z obchodního práva [online]. 2012 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://seminar-v-peci.cz/system-ochrany-spolecniku-podle-zakona-o-obchodnich-korporacich/>

na významu. Neplatnost musí být vyslovena v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. K tomuto výkladu lze dojít v situacích, jestliže díky hlasům zneužívající osoby bylo přijato usnesení valné hromady. V opačném případě, tedy jestliže díky hlasům zneužívající osoby dané usnesení nebylo přijato, bude ustanovení § 212 občanského zákoníku prakticky využitelné.

Obecně lze shrnout, že jestliže nebyla odevzdána potřebná většina hlasů, a to vinou zneužívající osoby, má rozhodnutí soudu podle § 212 občanského zákoníku stejné účinky jako rozhodnutí soudu o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.¹³⁹

---

¹³⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 371–373.

5. Soudní řízení o určení neplatnosti valné hromady

5.1 Zahájení řízení

Ustanovení § 259 občanského zákoníku stanoví obecné pravidlo, podle kterého *„právo dovolat se neplatnosti rozhodnutí zaniká do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o rozhodnutí dozvěděl nebo mohl dozvědět, nejpozději však do jednoho roku od přijetí rozhodnutí.“*¹⁴⁰ Právo dovolat se neplatnosti usnesení valné hromady zaniká, jak je výše uvedeno, v subjektivní či objektivní lhůtě. Subjektivní lhůta zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o daném usnesení dozvěděl nebo dozvědět mohl, nestačí tedy pouhé vědomí o konání se valné hromady, navrhovatel musí mít informace i o tom, že valná hromada určité napadané usnesení přijala. Objektivní lhůta pak zaniká uplynutím jednoho roku od přijetí usnesení. Není přitom důležité, zda valná hromada byla či nebyla svolána řádně. Lhůta, kdy se může navrhovatel dovolat neplatnosti usnesení valné hromady, je prekluzivního a současně hmotněprávního charakteru.¹⁴¹ Návrh tedy musí ve stanovené lhůtě dojít soudu.¹⁴² Jestliže byl návrh k zahájení řízení učiněn telefaxem, je opět rozhodující, kdy tento návrh soudu dorazil, přitom nepodstatná je skutečnost, že se tak stalo až po úředních hodinách soudu.¹⁴³ Nutné je taktéž přihlížet k běhu lhůt podle občanského zákoníku, který stanoví: *„Lhůta nebo doba určená podle dnů počíná dnem, který následuje po skutečnosti rozhodné pro její počátek. Konec lhůty nebo doby určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá skutečnost, od níž se lhůta nebo doba počítá. Není-li takový den v posledním měsíci, připadne konec lhůty nebo doby na poslední den měsíce.“*¹⁴⁴ Oproti původnímu občanskému zákoníku, tedy zákonu č. 40/1964 Sb., se prodlužují lhůty, ve kterých zaniká právo dovolat se neplatnosti usnesení, a to ze třiceti dnů na tři

---

¹⁴⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁴¹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 677.

¹⁴² Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4/2000.

¹⁴³ Usnesení VS Praha sp. zn. 14 Cmo 291/2003.

¹⁴⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

měsíce v případě subjektivní lhůty a ze šesti měsíců na jeden rok v případě objektivní lhůty.¹⁴⁵

O možnostech důvodů rozšířené neplatnosti pojednává usnesení NSČR sp. zn. 29 Cdo 2834/2011 ze dne 29. 4. 2013. V daném případě se jednalo o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti GBI Investments CZ, a. s. Podle soudu nebyla dána neplatnost usnesení valné hromady. Navrhovatel rozšířil důvody, o které své tvrzení o neplatnosti daného rozhodnutí opíral. Soud prvního stupně však dospěl k závěru, že právo uplatnit další důvod neplatnosti usnesení valné hromady již bylo prekludováno. Odvolací soud následně uvedl, že soudem prvního stupně mohlo být podání, ve kterém žalobce uplatňoval další důvod k neplatnosti napadených usnesení, posouzeno jako návrh na změnu, a měl tak rozhodnout o případném připuštění či zamítnutí návrhu. Toto však učiněno soudem prvního stupně nebylo, a proto se další uplatňovaný důvod nemohl stát předmětem řízení o určení neplatnosti valné hromady a soud se důvodem nemohl zabývat. Odvolací soud nicméně konstatoval, že ke stejnému závěru došlo i nepřipuštěním návrhu na změnu. S neučiněním uvedeného procesního rozhodnutí nelze spojovat následek nesprávného rozhodnutí ve věci, a to vzhledem k nepřipustnosti odvolání proti takovému usnesení. Nejvyšší soud České republiky, ke kterému podal odvolatel dovolání, k výše uvedenému konstatoval: *„Ustanovení § 95 o. s. ř. předpokládá, že změní-li navrhovatel návrh na zahájení řízení, soud o takové změně rozhodne. Jestliže tak neučiní, zatíží řízení vadou. Nicméně jak plyne z usnesení sp. zn. 29 Odo 71/2001, projedná-li změněný návrh, nejde zpravidla o vadu, jež by mohla mít vliv na správnost rozhodnutí ve věci. Soud prvního stupně sice o připuštění změny návrhu v rozporu s požadavkem § 95 odst. 1 o. s. ř. nerozhodl, nicméně návrh projednal ve změněné podobě, když se věcně zabýval i nově uplatněným důvodem neplatnosti napadených usnesení valné hromady, uzavíraje (v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu), že právo uvést další důvody neplatnosti prekludovalo uplynutím lhůty upravené v § 131 odst. 1 obch. zák. Odvolací soud poté sice připustil, že podání navrhovatele, jímž uplatnil další důvod neplatnosti napadených usnesení valné hromady, měl soud prvního stupně posoudit jako změnu návrhu a rozhodnout o jejím připuštění či nepřipuštění, nicméně z absence tohoto usnesení učinil závěr, podle něhož tím, že soud*

---

¹⁴⁵ BEZOUŠKA, Petr a Lucie PIECHOWICZOVÁ. *Nový občanský zákoník nejdůležitější změny*. Olomouc: ANAG, spol. s. r. o., 2013.. ISBN 978-80-7263-819-2. s. 59.

prvního stupně takové procesní rozhodnutí neučinil, změnu návrhu fakticky nepřipustil, v důsledku čehož se další tvrzený důvod neplatnosti předmětem řízení nestal a soud se jím nemohl zabývat. Jak přitom plyne z výše řečeného, soud prvního stupně se naopak změněným návrhem věcně zabýval a zamítl jej proto, že právo uplatnit další důvod neplatnosti považoval za prekludovaný“. Závěr učiněný odvolacím soudem, dle něhož nebyla fakticky připuštěna soudem prvního stupně změna návrhu, lze považovat za nesprávný. Pokud v důsledku toho nedošlo k přezkoumání důvodů, o které soud prvního stupně opíral své rozhodnutí, je právní posouzení odvolacího soudu neúplné, a jak dovodil Nejvyšší soud, i nesprávné. Soud správně dospěl k závěru, že rozšíření důvodů neplatnosti usnesení valné hromady je změnou návrhu, o kterém musí soud rozhodnout. Této skutečnosti nicméně odpovídá i předchozí judikatura soudů, například usnesení sp. zn. 29 Odo 71/2001 či sp. zn. 29 Odo 524/2006, anebo usnesení ze dne 18. dubna 2007, sp. zn. 29 Odo 311/2006. Domnívám se, že v rozporu s tímto však konstatoval, že soud prvního stupně se rozšířením důvodů neplatnosti usnesení valné hromady zabýval, když konstatoval, že další důvod je důvodem prekludovaným. Jak je uvedeno již výše, dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady je možné ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o tomto důvodu dozvěděl. Nutno podotknout, že zákon v tomto případě hovoří o podání návrhu, nikoliv o vymezení konkrétního důvodu, o který svůj návrh opírá. Ačkoliv je zřejmé, že tento důvod bude součástí návrhu, je otázkou, zda i tento důvod je vázán lhůtou stanovenou v zákoně. Vzhledem k tomu, že je zřejmé, že vůlí zákonodárce bylo stanovení právní jistoty společnosti, kdy časově neomezená možnost podání výše uvedeného návrhu by mohla negativně zasahovat do její činnosti, prekluzivní lhůta tří měsíců se netýká i vymezení konkrétního důvodu, který je v podstatě jen pouhým „přívěškem“ podaného návrhu. Tento důvod tak může být dále rozšířen, a to i po uplynutí lhůty určené k podání návrhu.

Návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady je zvláštní druh určovacího návrhu, ve kterém není potřeba prokazovat naléhavý právní zájem.¹⁴⁶ Návrh musí obsahovat všechny významné skutečnosti. V opačném případě je možné doplnit je až v průběhu řízení. Rozhodné jsou přitom ty skutečnosti, které způsobují neplatnost usnesení valné hromady. Dále musí být dostatečně identifikovaná valná hromada, která

---

¹⁴⁶ MRUZEK, K. *Nesouhlas s rozhodnutím valné hromady obchodní společnosti a členské schůze družstva – Žaloby o neplatnost.* In Ekonom. 1995, č. 2, s. 50.

vadné usnesení přijala. Jestliže na valné hromadě bylo přijato více usnesení, musí být specifikováno, která z nich jsou napadána. Vedle tvrzených skutečností musí navrhovatel též označit důkazy, kterých se dovolává. Od označení důkazů je nutné odlišovat jejich doložení. Tato povinnost totiž navrhovatele tíží jen ve sporném řízení.¹⁴⁷

Příslušným k řízení ve věci bude podle ZŘS krajský soud dle sídla společnosti.¹⁴⁸ Rozhoduje samosoudce.¹⁴⁹ Pravomocí soudu se zabýval Nejvyšší soud České republiky č. j. 7 Cmo 299/96, podle kterého jestliže soud shledá nedostatek své pravomoci, musí být určen jiný státní orgán, kterému je soud povinen věc postoupit. Jestliže soud žádný takový orgán neshledá, věc bude náležet do pravomoci soudu. Do pravomoci soudu podle tohoto rozhodnutí náleží též spor mezi společníkem obchodní společnosti na straně jedné a obchodní společností na straně druhé.¹⁵⁰ Právo na soudní ochranu je možné uplatnit pouze v případech, kdy byly vyčerpány opravné prostředky, které upravují stanovy. Přitom není rozhodující, jak stanovy daný opravný prostředek označují, například zda jej charakterizují jako námitky či odvolání. Důležité je, že tento opravný prostředek umožňuje zrušení nebo změnu rozhodnutí. Jestliže byl k soudu podán návrh na vyslovení neplatnosti valné hromady, aniž by byly vyčerpány všechny opravné prostředky, bude tento návrh zamítnut.¹⁵¹

Žalobní petit by měl být přesný, určitý a srozumitelný.¹⁵² V souvislosti s usnesením valné hromady, jehož neplatnost je vytýkána, Nejvyšší soud uvádí: „*Uvedl-li navrhovatel v návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady skutečnosti, ze kterých lze usuzovat, že napadá neplatnost určitých usnesení valné hromady, není skutečnost, že tato*

---

¹⁴⁷ HOLEJŠOVSKÝ, Josef. *Vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady soudem - některá specifika*. In Soudní rozhledy. 2011, roč. 17, č. 12, s. 440.

¹⁴⁸ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a Lenka DEVEROVÁ. *Právnícké osoby v novém občanském zákoník komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-445-2. s. 246.

¹⁴⁹ *Řízení o neplatnost usnesení*. In: Serius [online]. [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.serius.cz/sites/default/files/rel_info/neplatnost-ukazka.pdf.

¹⁵⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. 7 Cmo 299/96.

¹⁵¹ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a Lenka DEVEROVÁ. *Právnícké osoby v novém občanském zákoník komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-445-2. s. 246.

¹⁵² Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

*usnesení neuvedl v petitu návrhu, důvodem pro to, aby se soud platností těchto usnesení nezabýval.“*¹⁵³

5.1.1 Protest

Základním prostředkem pro vyslovení případné neplatnosti usnesení valné hromady je podání protestu. Zákon stanoví: *„Neplatnosti usnesení valné hromady se společník nemůže dovolávat, nebyl-li proti usnesení valné hromady podán protest, ledaže nebyl podaný protest zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady nebo navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, případně důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.“*¹⁵⁴ Jak z výše citovaného ustanovení § 192 odst. 2 ZOK vyplývá, nelze toto omezení vztáhnout na ty společníky, kteří se valné hromady nezúčastnili. Z gramatického výkladu je dle našeho názoru možno dovodit, že se nevztahuje ani na členy orgánů společnosti, a to i v případě, že se valné hromady zúčastnili.¹⁵⁵ Ustanovení § 424 odst. 1 ZOK uvádí: *„Neplatnosti usnesení valné hromady se akcionář nemůže dovolávat, nebyl-li proti usnesení valné hromady podán protest, ledaže nebyl podaný protest zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady nebo navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, případně důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.“*¹⁵⁶

Pojem protestu znal již zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, a to konkrétně u akciové společnosti. Nejednalo se však o protest obligatorní, jehož podání je nyní nutným předstupněm možnosti podat návrh na neplatnost usnesení valné hromady. Úprava byla přiměřeně použitelná i pro společnost s ručením omezeným. I podle „staré“ úpravy musel protestující o zapsání protestu do zápisu z valné hromady požádat.¹⁵⁷ V zákoně o obchodních korporacích tedy protest nabývá na novém významu.¹⁵⁸ Jestliže osoba aktivně legitimována k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady protest nepodala, nejsou dány důvody pro neplatnost předmětného usnesení.

---

¹⁵³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2011, sp. zn. 29 Cdo 2270/2010.

¹⁵⁴ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

¹⁵⁵ Totéž platí i pro akciovou společnost.

¹⁵⁶ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

¹⁵⁷ HOLEJŠOVSKÝ, J., *Valné hromady společností s ručením omezeným*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 156.

¹⁵⁸ Pohled na podání protestu jako na obligatorní podmínku možnosti podat návrh na neplatnost usnesení valné hromady viz výše v této práci.

V protestu musí být dostatečně přesně popsány důvody, pro které se navrhovatel domnívá, že je dána neplatnost usnesení valné hromady. Právní kvalifikace není nutná. Jestliže protest bude nesrozumitelný a neurčitý a tyto vady nebude možno odstranit ani výkladem, bude se jednat o zdánlivý právní úkon a jako takový nebude vyvolávat žádné právní důsledky. Osoba, která se neplatnosti usnesení valné hromady dovolává, může přitom uplatnit jak důvody, které v protestu sama uplatnila, tak rovněž důvody, které uplatnil akcionář, člen představenstva nebo dozorčí rady u akciové společnosti nebo společník, jednatel, popřípadě člen dozorčí rady společnosti s ručením omezeným.¹⁵⁹

Při zkoumání této problematiky je zřejmé, že zákonodárce vyžaduje po osobách, které by mohly být oprávněny podat návrh na vyslovení valné hromady, jistou míru profesionality. Hodnotíme-li užitečnost zavedení tohoto institutu do naší právní úpravy, musíme zvažovat jak situaci z pohledu oprávněné osoby, tak i z pozice společnosti. Pro společnost je podání protestu značně výhodné, neboť si již při zakončení valné hromady může být vědoma možné hrozby podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení, které bylo valnou hromadou přijato. To může mít následně vliv například na její konání, realizaci či naopak nerealizaci tohoto usnesení. Oprávněná osoba si naopak již během konání valné hromady musí být vědoma potencionálních důvodů, pro které by mohlo být usnesení neplatné. Ačkoliv zákon tento požadavek zmírňuje absencí právní kvalifikace, je otázkou, zda i přesto není úprava pro oprávněné osoby značně přísná. Je dobře možné si představit situace, kdy již během konání valné hromady byly dány důvody pro neplatnost jejího usnesení, avšak oprávněná osoba si tento rozpor nemusela uvědomit, neboť nemusela být znalá konkrétních okolností.¹⁶⁰ I sám zákonodárce poskytuje k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení poměrně dlouhou lhůtu. Tato lhůta dle názoru této práce slouží převážně k tomu, aby si oprávněná osoba neplatnost uvědomila a zvážila svou argumentaci. Protest však oproti tomu vyžaduje rychlé rozhodnutí a tím se svou povahou a účelem dostává do rozporu s lhůtou zákonodárcem oprávněné osobě poskytnutou.

---

¹⁵⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 670. ISBN 978-80-7400-480-3.

¹⁶⁰ V tomto odstavci jsem se pokusila nastínit druhou možnou situaci, která může nastat zavedením protestu jako obligatorní podmínky. Která z obou nastíněných situací bude pravděpodobnější, ukáže až praxe.

Obecně lze protest považovat za vyústění zásady *vigilantibus iura*.¹⁶¹ Hlavní funkcí protestu je upozornit společnost na možný budoucí spor. Forma protestu není upravena, protest ovšem musí být součástí zápisu. Nutno podotknout, že protest se do zápisu zapisuje jen v tom případě, že o to daná osoba požádá. Protest může být vznesen jak písemně, tak i ústně. Není nutné, aby bylo toto vyjádření nazváno přímo protestem. Autorka Lucie Josková k tomu uvádí: *„Přesto je podle mého názoru třeba, aby se v případě jakéhokoliv vyjádření společníka, které se dá vykládat jako nesouhlas s přijatým usnesením, zapisovatel dotázal, zda má být vyjádření zapsáno jako protest, a případně společníka poučil o následcích nezapsání protestu na právo společníka domáhat se neplatnosti usnesení valné hromady. To neplatí, byl-li proti danému usnesení protest z téhož důvodu podán jiným společníkem, neboť tím je zachováno právo domáhat se neplatnosti takového usnesení i ostatním společníkům. Takový závěr je možné dovodit z povinnosti společnosti šetřit práva společníka a jeho oprávněné zájmy (§ 212 odst. 1 N ObčZ). Bude to platit zejména v prvních letech po nabytí účinnosti nové úpravy, kdy společníkům povinnost vznést protest jako podmínka zachování oprávnění pro napadení usnesení valné hromady nemusí být známa.“*¹⁶²

Dále je nutné podotknout, že protest musí být odůvodněn. Toto odůvodnění je pak stěžejní pro případnou žalobu. Protest musí být vznesen během konání valné hromady.¹⁶³

5.2 Účastníci řízení

Účastníkem řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady je navrhovatel a společnost. Co se týče jednatele, jeho účast není povinná. Účastnit se řízení tedy může i nemusí. Jednatel společnosti je vždy aktivně věcně legitimován k podání návrhu

---

¹⁶¹ Což uvádí i důvodová zpráva k ZOK. Jedná se o římské pravidlo, kdy státní ochrana je poskytována takovým subjektivním právům, jejichž držitelé o tato subjektivní práva dbají a vymáhají je. Veřejná moc tak na základě tohoto ustanovení poskytuje ochranu pouze těm osobám, které o tuto ochranu požádají. Jestliže právo není po zákonem předpokládanou dobu vykonáváno, promlčuje se. K této problematice například *Vigilantibus iura*. In: *Iuridictum* [online]. 2010 [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: http://iuridictum.pecina.cz/w/Vigilantibus_iura

¹⁶² JOSKOVÁ, L. *Napadení usnesení valné hromady společníkem podle zákona o obchodních korporacích*. In *Obchodněprávní revue*. 2013, č. 2, s. 41.

¹⁶³ JOSKOVÁ, L. *Napadení usnesení valné hromady společníkem podle zákona o obchodních korporacích*. In *Obchodněprávní revue*. 2013, č. 2, s. 41.

na vyslovení jeho neplatnosti, je ovšem jeho volbou, zda svého práva využije, jeho případná neúčast nezakládá vadu řízení.¹⁶⁴ Otázkou zůstává, zda jsou účastníky v řízení o neplatnosti i všichni společníci předmětné společnosti. Usnesení valné hromady má totiž dopad i na jejich práva. Soudní praxe došla k závěru, že účastníky řízení jsou pouze předmětná společnost a navrhovatel.¹⁶⁵ S daným rozhodnutím se lze ztotožnit. Akciová společnost může mít totiž poměrně vysoký počet akcionářů. Kdyby soud došel k opačnému závěru, tedy že i tito akcionáři jsou účastníky řízení, soudní řízení by bylo značně náročné, a to z hlediska délky jeho průběhu, tak i z hlediska finančních nákladů. Pokud bychom navíc uvažovali, že účastníkem řízení je každý, koho se dané vadné usnesení dotýká, byly by účastníkem i osoby stojící mimo společnost, jež by byly ať už přímo či nepřímo rozhodnutím dotčeny. Tento stav by byl značně nežádoucí. Lze se tak plně ztotožnit s praktickými důvody, ze kterých soudní praxe v tomto směru vycházela.

Ustanovení § 258 občanského zákoníku stanoví: „*Každý člen spolku nebo ten, kdo na tom má zájem hodný právní ochrany, může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami, pokud se neplatnosti nelze dovolat u orgánů spolku.*“¹⁶⁶

Zákon o obchodních korporacích aktivní legitimaci zužuje. U akciové společnosti se tak neplatnosti usnesení valné hromady může dovolávat každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady nebo likvidátor. V případě společnosti s ručením omezeným se může neplatnosti usnesení valné hromady dovolávat každý společník, jednatel, člen dozorčí rady, je-li zřízena, nebo likvidátor.¹⁶⁷ Jestliže je obchodní podíl ve spoluvlastnictví více společníků, žádný z těchto společníků nemůže být sám aktivně legitimován. Vyloučeno je tedy právo na případnou soudní ochranu každého jednotlivého spoluvlastníka podílu. Jestliže se jeden z manželů za trvání společného jmění manželů stal společníkem, je oprávněn podat k soudu návrh na vyslovení neplatnosti valné hromady sám, tj. i bez druhého manžela. Jestliže některá z osob v průběhu řízení ztratí aktivní legitimaci,

---

¹⁶⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 1982/2011, ze dne 24. 10. 2012.

¹⁶⁵ HOLEJŠOVSKÝ, Josef. *Vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady soudem – některá specifika*. In Soudní rozhledy. 2011, roč. 17, č. 12, s. 441.

¹⁶⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁶⁷ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

nastupuje do práv bývalého společníka nový společník.¹⁶⁸ Současný zákon o obchodních korporacích tak na rozdíl od zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, nepřiznává aktivní legitimaci insolvenčnímu správci.¹⁶⁹ Aktivní legitimace přitom svědčí i osobě, která nabyla akcie až po konání valné hromady, jestliže usnesením této valné hromady může být dotčena na svých právech.¹⁷⁰ Jiné osoby prostřednictvím zneplatnění usnesení valné hromady do vnitřních poměrů společnosti nemohou zasahovat.¹⁷¹ Zvláštní zákon může stanovit jinak.

Pro otázku, zda je osoba věcně legitimovaná, je rozhodující stav v době vyhlášení předmětného rozhodnutí. Pokud tedy navrhovatel, který byl aktivně legitimován, poté co podal návrh, ztratí postavení, které jej opravňovalo k podání návrhu, ztrácí i legitimaci. To neplatí, jestliže rozhodnutí valné hromady může mít dopad na poměry navrhovatele, které jsou založené jeho vztahem ke společnosti.¹⁷²

Pasivní legitimace náleží společnosti, jelikož valná hromada je jejím orgánem a usnesení je možné považovat za projev vůle společnosti. Za společnost jedná statutární orgán.¹⁷³ Ve společnosti s ručením omezeným je statutárním orgánem jednatel nebo více jednatelů. Pokud tak určí společenská smlouva, tvoří více jednatelů kolektivní orgán. U akciové společnosti je v dualistickém pojetí statutárním orgánem představenstvo, v pojetí monistickém pak statutární ředitel.¹⁷⁴

---

¹⁶⁸ BĚLOHLÁVEK, Alexander a kol. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0. s. 831.

¹⁶⁹ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 676.

¹⁷⁰ VÍTEK, Jindřich. *Neplatnost usnesení valné hromady s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2010. ISBN 978-80-7357-543-4. s. 126.

¹⁷¹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 11/2002.

¹⁷² ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 676.

¹⁷³ VÍTEK, Jindřich. *Neplatnost usnesení valné hromady s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2010. ISBN 978-80-7357-543-4. s. 131–132.

¹⁷⁴ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

5.3 Rozhodnutí

V řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady není možné, aby soud vydal rozsudek pro uznání.¹⁷⁵ Vydát nelze ani rozsudek pro zmeškání. Výrok rozhodnutí soudu, které nabylo právní moci, je závazný pro každého.¹⁷⁶

Zvláštní úpravu zákon věnuje vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady při zvyšování základního kapitálu. Jestliže soud prohlásil za neplatné usnesení valné hromady o zvýšení základního kapitálu převzetím vkladové povinnosti u společnosti s ručením omezeným, je povinností jednatelů toto rozhodnutí soudu zveřejnit. V případě, že bylo prohlášeno za neplatné usnesení valné hromady o zvýšení základního kapitálu upisováním akcií, představenstvo toto rozhodnutí zveřejní. Jestliže ovšem již nastaly účinky zvýšení základního kapitálu upisováním akcií, představenstvo musí současně zveřejnit výzvu pro věřitele, kteří mají pohledávky vůči společnosti vzniklé po účinnosti zvýšení základního kapitálu, aby je přihlásili ve lhůtě 90 dnů od zveřejnění.¹⁷⁷

Výrok pravomocného rozhodnutí je závazný pro každého. Otázkou pak zůstává, zda je soud vázán takovým výrokem, kdy je žaloba zamítnuta jen z toho důvodu, že se jednalo o procesní pochybení žalobce. Nutno podotknout, že takovýto závěr by se rozcházel s účelem a smyslem zákona.¹⁷⁸

5.4 Důvody, kdy soud neplatnost usnesení valné hromady nevysloví

V jistých případech soud neplatnost usnesení valné hromady nemusí vyslovit, a to i přesto, že zjistil porušení dobrých mravů, stanov či předpisů. Ustanovení § 260 odst. 1 občanského zákoníku stanoví: „*Soud neplatnost rozhodnutí nevysloví, došlo-li k porušení zákona nebo stanov, aniž to mělo závažné právní následky, a je-li v zájmu spolku hodném právní ochrany neplatnost rozhodnutí nevyslovit.*“ Vystane tedy nutnost, aby soud přezkoumal, zda existuje zájem společnosti, který je nutno chránit před vyslovením neplatnosti. Nadále

---

¹⁷⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. dubna 2005, sp. zn. 29 Odo 1079/2003.

¹⁷⁶ *Řízení o neplatnost usnesení.* In: Serius [online]. [cit. 2014-01-29]. Dostupné z:

http://www.serius.cz/sites/default/files/rel_info/neplatnost-ukazka.pdf.

¹⁷⁷ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

¹⁷⁸ DVOŘÁK, Tomáš. *Neplatnost usnesení valné hromady kapitálových obchodních společností po novele obchodního zákoníku.* In Bulletin advokacie. 2001, č. 5, s. 32.

již není rozlišováno na podstatné a nepodstatné porušení práv, ale je třeba zkoumat, zda porušení má či nemá závažné následky, přičemž k nevyslovení neplatnosti v souvislosti s výše uvedeným může dojít pouze v případě, že nebude mít porušení závažné právní následky. Porušení se již nemusí vztahovat pouze k právům osob, nýbrž může spočívat v jakémkoliv porušení zákona nebo stanov.¹⁷⁹ K tomu uvádí § 260 odst. 2 „*Soud neplatnost rozhodnutí nevysloví ani tehdy, bylo-li by tím podstatně zasaženo do práva třetí osoby nabytého v dobré víře.*“¹⁸⁰ Ustanovení § 260 občanského zákoníku je možné aplikovat, jestliže soud dospěje k závěru, že dobré mravy, stanovy či právní předpisy byly porušeny.¹⁸¹ Výše uvedené ustanovení občanského zákoníku zohledňuje proporcionalitu a stabilitu vnitřních poměrů.¹⁸² Pokud soud dospěje k závěru, že právní předpisy, stanovy nebo dobré mravy byly porušeny, musí zhodnotit závažnost následků a intenzitu zásahů do práv¹⁸³, jež třetí osoby nabyly v dobré víře.¹⁸⁴ Jestliže tedy převáží zájem na stabilitě vnitřních poměrů dané konkrétní společnosti nad zájmy chráněnými v případech, kdy je neplatnost usnesení valné hromady vyslovována, soud neplatnost daného usnesení nevysloví.¹⁸⁵

---

¹⁷⁹ BODNAR, T. *Významné změny v právní úpravě a. s. – změny v právní úpravě orgánů akciové společnosti. In Obchodní korporace na prahu „nového světa“* [online]. Praha: Univerzita Karlova, 2013 [cit. 2. 5. 2013]. Dostupné z: <http://www.pfr.cuni.cz/tomas-bodnar-1404046030.html>.

¹⁸⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁸¹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 3399/2010.

¹⁸² Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 350/03.

¹⁸³ Aplikací pravidla, které je vtěleno do § 260 odst. 1 NOZ, který v podstatě převzal pravidlo, jež bylo zakotveno v ustanovení § 131 odst. 3 písm. a) ObchZ, se soud ve své podstatě zabýval v usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3703/2009, kde soud zkoumal závažnost (ne)dodržené lhůty na oznámení konání valné hromady, kdy byla e-mailem doručena pozvánka v zákonem stanoveném termínu a teprve 2 dny nato doručena písemně.

¹⁸⁴ BĚLOHLÁVEK, Alexandr. *Nový občanský zákoník. Srovnání nové občanskoprávní úpravy včetně předpisů souvisejících*. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7380-413-8. s. 82.

„*Dobrá víra je psychická kategorie, kterou je nutno odlišovat od zavinění. V dobré víře není ten, kdo věděl (rozpoznal), nebo se zřetelem k okolnostem případu vědět měl, jaký je právní stav.*“ Viz HENDRYCH, D. et al: *Právní slovník*, 3. vydání. Praha, C. H. Beck, 2009.

¹⁸⁵ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 717.

5.4.1 Právo na přiměřené zadostiučinění

I když soud neplatnost usnesení valné hromady nevysloví, může se dotčená osoba domáhat satisfakce za porušení svých práv.¹⁸⁶ Právo společníka na přiměřené zadostiučinění je stanoveno v § 193 odst. 2 ZOK a téměř ve stejném znění pro akcionáře v § 430 odst. 2 ZOK. Zcela shodně odkazuje na ustanovení § 261 odst. 1 NOZ, jehož znění je téměř totožné se zněním v zákoně o obchodních korporacích. Je zřejmé, že institut zadostiučinění upravuje v obecných souvislostech právě ustanovení § 261 NOZ. Právo na přiměřené zadostiučinění má podle něj osoba, jejíž právo bylo porušeno zásadním způsobem.¹⁸⁷ Podstatným je jeho odstavce druhý, který stanoví, že pokud to společnost namítne, nemusí být právo na přiměřené zadostiučinění přiznáno, jestliže nebylo uplatněno v době, která byla stanovena pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí nebo do tří měsíců ode dne právní moci rozhodnutí, kterým se zamítá návrh, a to za předpokladu, že byl tento návrh zamítnut podle § 260 NOZ. Rozdílnost účinné úpravy ustanovení § 131 odst. 4 ObchZ spočívá v okruhu osob. Nově se jedná o všechny společníky (akcionáře), bez ohledu na to, zda jim vznikla škoda, nicméně je třeba, aby došlo k závažnému porušení práv společníka či akcionáře při svolávání nebo v průběhu valné hromady. Ve zbytku zůstává právní úprava beze změny. Ani jeden ze jmenovaných účinných zákonů již neobsahuje náhradu škody, která je způsobena vydáním usnesení valné hromady v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou či stanovami. V tomto případě odkazuje § 45 odst. 3 ZOK na ustanovení občanského zákoníku.¹⁸⁸ Právo na zadostiučinění je nutné uplatnit u společnosti, návrh musí být odůvodněn. Jestliže společnost návrh odmítne, může jej příslušná osoba uplatnit

---

¹⁸⁶ *Důvodová zpráva k občanskému zákoníku*. In: Justice.cz [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>.

¹⁸⁷ Vzhledem k tomu, že občanský zákoník je *lex generalis* k zákonu o obchodních korporacích, je třeba předpokládat vyloučení aplikace § 261 odst. 1 NOZ, neboť § 193 odst. 2 a § 430 odst. 2 ZOK obsahuje úpravu zvláštní.

¹⁸⁸ Konkrétně ustanovení § 579 odst. 2 NOZ.

u soudu.¹⁸⁹ Zadostiučinění může mít jednak formu nemateriální, jako je například omluva, tak i peněžní.¹⁹⁰

Prámem společníka na přiměřené zadostiučinění se zabýval i Nejvyšší soud ve svém usnesení sp. zn. 29 Cdo 2838/2011, v němž mimo jiné Nejvyšší soud konstatoval, že právo účasti a hlasování na valné hromadě patří mezi základní práva společníka. Co se týká zadostiučinění, došel k závěru, že pokud je způsobená újma nepatrná, jeví se mnohdy postačující vyslovení porušení práva soudem a současně vyslovení neplatnosti napadených usnesení valné hromady. S čímž je možno souhlasit.

---

¹⁸⁹ SVEJKOVSKÝ, J., DEVEROVÁ, L. *Právnícké osoby v novém občanském zákoník komentář*. Praha: C.H.Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-445-2. s. 248.

¹⁹⁰ BEZOUŠKA, P., PIECHOWICZOVÁ, L. *Nový občanský zákoník nejdůležitější změny*. Olomouc: ANAG, spol. s. r. o., 2013. ISBN 978-80-7263-819-2. s. 59.

6. Nesporné řízení před rejstříkovým soudem

Rekodifikací soukromého práva došlo i ke změně úpravy občanského soudního řádu, a to zákonem, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Nově upravuje občanský soudní řád jen řízení sporná a v té části, kterou již neupravuje, ho nahradil zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

Rejstříkové řízení je považováno za řízení nesporné.¹⁹¹ V jeho průběhu ovšem mohou vzniknout spory, které již budou rozhodovány v rámci soudního řízení.¹⁹²

Pokud byl podán návrh na prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady a soud toto usnesení za neplatné prohlásil, a v případě, že byl již proveden zápis této skutečnosti do obchodního rejstříku, musí rejstříkový soud rozhodnout o zápisu nebo výmazu této skutečnosti z obchodního rejstříku. Podkladem pro toto rozhodnutí pak bude rozhodnutí soudu o neplatnosti usnesení valné hromady.¹⁹³

Důležitost promítnutí změn je třeba shledat ve dvou základních principech, kterými je veřejný rejstřík ovládán. První princip, formální, vyjadřuje zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob ve svém ustanovení § 3: „*Rejstříkový soud uveřejní údaje o zapsané osobě a listiny uložené ve sbírce listin způsobem umožňujícím dálkový přístup a umožní získat úředně ověřený elektronický opis.*“¹⁹⁴ Druhý z principů, princip materiální publicity, zakotvuje pak výše zmiňovaný zákon v § 8: „*Proti osobě, která právně jedná důvěřujíc údajem zapsanému do veřejného rejstříku, nemá ten, jehož se zápis týká, právo namítnout, že zápis neodpovídá skutečnosti. Údaje a obsah listin, jejichž zveřejnění zákon ukládá, může zapsaná osoba namítat vůči třetím osobám až od okamžiku jejich zveřejnění, ledaže by prokázala, že třetí osobě byly známy dříve. Těchto údajů a obsahu listin se však zapsaná osoba nemůže dovolávat u jednání uskutečněných do šestnáctého dne*

---

¹⁹¹ Dříve bylo řízení ve věcech obchodního rejstříku upraveno v § 200a – § 200de OSŘ ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹² PELIKÁNOVÁ, Irena. *Obchodní zákoník. 1. díl.* Plzeň: ASPI, a. s., 2005. ISBN 80-7357-062-9. s. 448.

¹⁹³ MOLNÁROVÁ, Gabriela. *Vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a právo domáhat se jej - část II.* In: Epravo.cz [online]. 2003 [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vysloveni-neplatnosti-usneseni-valne-hromady-a-pravo-domahat-se-jej-cast-ii-21835.html>.

¹⁹⁴ Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

po zveřejnění, jestliže třetí osoba prokáže, že o nich nemohla vědět. Třetí osoby se mohou vždy dovolat nezveřejněných údajů a obsahu listin, neodnímá-li jim skutečnost nezveřejnění účinnost.“¹⁹⁵ Jestliže je usnesení valné hromady prohlášené za neplatné, k tomuto usnesení se hledí, jako by nikdy nebylo přijato. Zákon ochraňuje práva třetích osob jednajících v dobré víře. Skutečnost, která tedy byla zapsána v obchodním rejstříku a která vyplývá z usnesení valné hromady, jež bylo prohlášeno za neplatné, nemůže být namítána proti osobám, které jednají v dobré víře, a to s vědomím její platnosti, s tím, že tento zápis neodpovídá skutečnosti.¹⁹⁶

Príslušnost rejstříkového soudu je určena příslušností osoby, se kterou zápis přímo souvisí. K řízení o návrhu na zápis je tedy příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud osoby, jíž se zápis ve veřejném rejstříku týká. Bude-li se zápis týkat pobočky, je k řízení příslušný soud, v jehož obvodu je rejstříkový soud společnosti. Jedná-li se o řízení na návrh zápisu zahraniční osoby, je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je umístěn její závod, odštěpný závod nebo pobočný spolek. Jestliže dojde ke změně okolností, dle nichž se posuzuje místní příslušnost, rejstříkový soud vydá usnesení, ve kterém přenesou svou působnost na soud, který je dle zákona nově příslušný. Poté, co toto usnesení nabude právní moci, se příslušné zápisy převedou do veřejného rejstříku, který je veden u nového příslušného soudu. Co se týče zahájení řízení před rejstříkovým soudem, to je možné zahájit jak na návrh, tak i bez návrhu, jde-li o dosažení shody mezi zápisem skutečnosti a skutečným stavem. Zákon zakotvuje též povinnost soudu nebo jiných orgánů veřejné moci upozornit rejstříkový soud na nesoulad mezi skutečným a zapsaným stavem. Bylo-li řízení zahájeno na návrh, je účastníkem řízení osoba, která návrh podala, a osoba zapsaná.

Zákon umožňuje rejstříkovému soudu odmítnout návrh za těchto okolností:

- Nebyl podán osobou, jež je k podání návrhu oprávněna.
- Návrh nebyl podán předepsaným způsobem.
- Chybí předepsané náležitosti.

---

¹⁹⁵ Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

¹⁹⁶ MOLNÁROVÁ, Gabriela. *Vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a právo domáhat se jej – část II.* In: Epravo.cz [online]. 2003 [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vysloveni-neplatnosti-usneseni-valne-hromady-a-pravo-domahat-se-jej-cast-ii-21835.html>.

- Nesrozumitelnost a neurčitost.
- Absence listin, které měly být připojeny.
- Účel zakládané právnické osoby je v rozporu se zákonem.

Pokud návrh na zápis nebyl odmítnut, rejstříkový soud zkoumá, zda možnému provedení zápisu nebrání probíhající trestní řízení a zda údaje o skutečnostech zapisujících se do rejstříku vyplývají z doložených listin.¹⁹⁷ Pokud byla podána žaloba na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti, tato skutečnost nikterak nebrání tomu, aby v rámci zkoumání, zda byly splněny zákonné předpoklady pro provedení změn ve veřejném rejstříku, sám rejstříkový soud posoudil platnost usnesení valné hromady.¹⁹⁸

Specifickým problémem je případ, kdy je napadáno usnesení valné hromady, kterým byla schválena přeměna společnosti. O tom, že je usnesení valné hromady o přeměně neplatné, může soud rozhodnout pouze do okamžiku, v němž je přeměna zapsána do obchodního rejstříku. Jestliže byl podán návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a spolu s tímto byl podán návrh na zápis přeměny do obchodního rejstříku, rejstříkový soud řízení nepřerušuje a případnou neplatnost usnesení si posoudí sám. Jestliže soud přeměnu do obchodního rejstříku zapíše, lze v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady pokračovat jen v případě, že dojde ke změně předmětu řízení na řízení o právu na dorovnání či řízení o náhradě škody.¹⁹⁹

Nežádoucí dvojkolejnost přezkumu usnesení valné hromady rejstříkovým soudem byla zrušena pozměňovacím návrhem k zákonu o obchodních korporacích. Rejstříkový soud v řízení o zápis do obchodního rejstříku již do budoucna nebude přezkoumávat platnost usnesení valné hromady, neboť rozhodnutí, jež mají sloužit jako podklad pro zápis do obchodního rejstříku, musí být osvědčena veřejnou listinou.²⁰⁰

---

¹⁹⁷ Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

¹⁹⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze z 13.8.2001, sp.zn. 7 Cmo 303/2000.

¹⁹⁹ GALA, Petr. *Neplatnost usnesení valné hromady po zápisu přeměny do obchodního rejstříku.*

In: Epravo.cz [online]. 2009 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/neplatnost-usneseni-valne-hromady-po-zapisu-premeny-do-obchodniho-rejstriku-56645.html>.

²⁰⁰ DĚDIČ, Jan. *K právní povaze usnesení valné hromady v rekonstrukci soukromého práva.* In: Obchodněprávní revue. 2011, č. 11, s. 329.

7. Neplatnost rozhodnutí jiných orgánů společnosti

Neplatnost rozhodnutí jiných orgánů společnosti zakotvuje u akciové společnosti v § 430 zákona o obchodních korporacích, u společnosti s ručením omezeným v § 193 výše uvedeného zákona. Podle těchto ustanovení se mohou neplatnosti usnesení jiných orgánů dovolávat tytéž osoby, které se mohou dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady. Předpokladem je, že napadená rozhodnutí byla činěna v rámci působnosti valné hromady.²⁰¹

Zatímco u spolků je možné napadnout u soudu rozhodnutí kteréhokoliv orgánu spolku, u akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným toto privilegium není umožněno. Soud může do vnitřních poměrů společnosti zasahovat jen v případech a za podmínek, které jsou stanoveny v zákoně.

Výjimku z výše uvedeného tvoří § 430 a § 193 zákona o obchodních korporacích, které umožňují soudu o rozhodnutí jiných orgánů, než je valná hromada, rozhodnout, ovšem jen za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí přijatá v rámci působnosti valné hromady. Osoby stanovené v zákoně mohou své právo uplatnit ve lhůtě tří měsíců²⁰² ode dne, kdy se o přijetí rozhodnutí dozvěděly, nejpozději ovšem ve lhůtě jednoho roku²⁰³ od jeho přijetí.²⁰⁴

---

²⁰¹ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

²⁰² Subjektivní lhůta.

²⁰³ Objektivní lhůta.

²⁰⁴ ŠTENGLOVÁ, Ivana, Bohumil, HAVEL a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář*. 1. vyd.

Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3. s. 379.

8. Následky prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady

8.1 Odpovědnost za škodu

Institut škody je v praxi poměrně problematický. Povinností za škodu lze rozumět strpění určitých následků, které vznikly porušením právní povinnosti. Subjekt by tedy na základě odpovědnosti za škodu měl nést důsledky svého jednání. Institut odpovědnosti má současně preventivní charakter, kdy hrozba odpovědnosti za případnou újmu působí preventivně vůči jejímu porušování. Odpovědnost je možné dělit na odpovědnost veřejnoprávní a odpovědnost soukromoprávní.²⁰⁵ Odpovědnost může být současně dělena na objektivní a subjektivní. U subjektivní odpovědnosti je předpokladem zavinění. Ke vzniku odpovědnosti za škodu tak musí být prokázáno porušení právní povinnosti, vznik škody a příčinná souvislost. Zavinění se presumuje. Naopak ke vzniku objektivní odpovědnosti za škodu postačuje, jestliže nastala skutečnost, se kterou právo vznik škody spojuje.²⁰⁶

S neplatností usnesení valné hromady je poměrně úzce spjata i problematika náhrady škody, která z neplatného usnesení vznikla. Otázkou pak zůstává, zda je možné žalovat o náhradu škody i v případě, kdy nebyla podána žaloba na rozhodnutí o neplatnosti usnesení valné hromady nebo podána byla, ale nebylo jí vyhověno. Autor Tomáš Dvořák zastává názor, že požadovat náhradu škody je možné i v případě, kdy neplatnost usnesení valné hromady nebyla soudem určena. Pro podporu tohoto tvrzení uvádí, že vzniklá škoda může být zřejmá až v situacích, kdy podání žaloby na neplatnost usnesení valné hromady již není možné.²⁰⁷ S výše uvedeným názorem se lze ztotožnit. Cílem náhrady škody je nahradit újmu, která vznikla v souvislosti s nezákonným jednáním, které v případě akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným může být vázáno jak na rozpor se zákonem, tak dobrými mravy, společenskou smlouvou či stanovami. Institut náhrady škody a institut neplatnosti usnesení valné hromady je svým způsobem značně rozdílný. Zákonná úprava náhrady škody nevyžaduje jako splnění podmínky předchozí rozhodnutí

---

²⁰⁵ KNAPP, V. *Některé úvahy o odpovědnosti v občanském právu*. Praha: Stát a právo, 1956. s. 75.

²⁰⁶ ŠULCOVÁ, Jaroslava. *Občanskoprávní odpovědnost za škodu a náhrada škody*. In Soudní inženýrství. 2009, č. 17. Dostupné z: <http://www.sinz.cz/archiv/docs/si-2006-02-90-93.pdf>.

²⁰⁷ DVOŘÁK, Tomáš. *Neplatnost usnesení valné hromady kapitálových obchodních společností po novele obchodního zákoníku*. In Bulletin advokacie. 2001, č. 5, s. 28.

soudu o tom, že dané jednání bylo v rozporu se zákonem či s dobrými mravy. Bylo by tedy neúměrné a diskriminující požadovat pro možnou náhradu škody předchozí rozhodnutí o tom, že usnesení valné hromady je neplatné, když posouzení, zda usnesení bylo v rozporu se zákonem, dobrými mravy či porušilo smluvní povinnost a splňuje tak předpoklady k přiznání náhrady škody, může učinit soud v řízení o náhradu škody.

8.2 Ručení statutárního orgánu

Jak již bylo v této práci avizováno, porušení právních povinností s sebou přináší i odpovědnost za případnou škodu tím vzniklou.

Změny provedené zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, a zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, se poměrně značně dotýkají mnohých oblastí obchodního práva. I nový občanský zákoník zakotvuje povinnost člena představenstva jednat s péčí řádného hospodáře, čímž je míněna nezbytná loajalita a potřebné znalosti a pečlivost. Nově je zakotveno i pravidlo podnikatelského úsudku, člen představenstva tak může dokázat, že jednal v dobré víře informovaně, jeho jednání bylo v zájmu společnosti a bylo loajální. V tomto případě se vyhne případné odpovědnosti za vzniklou újmu. Jestliže člen představenstva loajálně nejednal, nemůže se následně domáhat toho, že jeho jednání bylo informované a v zájmu společnosti.²⁰⁸

Závazky, které vznikly společnosti k náhradě škody, zaručují jednatele, jestliže porušili své povinnosti. Za škodu odpovídají za těchto podmínek:

- Došlo k porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře.
- Došlo jednatelem či představenstvem k porušení povinností při svolání valné hromady.
- Byla porušena povinnost jednatele či představenstva dodatečně oznámit přijetí usnesení valné hromady.

---

²⁰⁸ OBERTO VÁ, Alica. *Postavení člena představenstva po rekodifikaci II*. In: Epravo.cz [online]. 2012 [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-clena-predstavenstva-po-rekodifikaci-ii-83962.html>.

- Došlo k porušení povinnosti jednatele a představenstva vyhotovit zápis o valné hromadě, který měl být následně zaslán společníkům či akcionářům.
- Představenstvo se neřídilo pokyny a zásadami, které schválila valná hromada.
- Představenstvo nesvolalo na základě žádosti společníků či akcionářů valnou hromadu za podmínek daných zákonem.
- Byla porušena povinnost předložit valné hromadě ke schválení smlouvy v případě daném zákonem.

9. Soudní praxe vyslovení neplatnosti rozhodnutí valné hromady, právní úprava de lege ferenda

Jak již bylo v práci avizováno, současnou podobu usnesení neplatnosti značně ovlivnila rekodifikace soukromého práva. Změny, které přinesla, jsou v mnohém nové čerpající ze zahraničních právních úprav. Jako příklad můžeme uvést problematiku protestu, který navazuje na německou doktrínu. Protest má převážně varovnou funkci, kdy dopředu informuje společnost o možném napadení usnesení, které přijala. Nevýhodu protestu lze spatřovat v omezení oprávněné osoby v podání případného návrhu na vyslovení neplatnosti. Je otázkou, jak budou české soudy v této problematice dále postupovat a jakým způsobem se vyrovnají s jeho existencí. Inspirací pak může být německá právní doktrína. Tato práce zastává názor, že rozhodovací praxe soudů bude v tomto ohledu poměrně benevolentní. Protest by tak mohlo být možné podat i v případech, kdy ještě daná osoba nevěděla o konečném usnesení, tedy na samém počátku konání valné hromady. V případě akciové společnosti, kde návrh usnesení a jeho zdůvodnění obsahuje již pozvánka na valnou hromadu, se tato osoba bude mít možnost s daným rozhodnutím seznámit již na základě pozvánky. U společnosti s ručením omezeným, kdy pozvánka na valnou hromadu návrh usnesení a jeho zdůvodnění obsahovat nemusí, může tato osoba konečné usnesení odhadovat na základě jiných skutečností (například počtu dostavených osob). Existuje jistá pravděpodobnost, že tato obligatornost vznesení a zápisu protestu povede, jak již bylo naznačeno výše, k podávání protestů proto, aby byla zachována možnost k případnému napadení usnesení valné hromady. To při větším počtu akcionářů může v konkrétních případech vést k průtahům konání valných hromad.

Nutno poukázat i na jisté nejasnosti, které s sebou nová právní úprava přináší. Plnou moc upravuje v současné době § 441 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, podle kterého jedna strana může zastupovat stranu druhou v ujednaném rozsahu, ujednejí-li si tak strany. Tento rozsah je uveden v plné moci. Pokud se netýká zastoupení jen jednoho právního úkonu, plná moc musí být udělena v písemné formě. Za předpokladu, že je pro právní jednání vyžadována zvláštní forma, musí mít podobu této formy i plná moc. Podle zákona o obchodních korporacích se pak rozhodnutí valné hromady, pokud jejich účinky nastávají zápisem do obchodního rejstříku, osvědčují veřejnou listinou. Na problém, který může v souvislosti s aplikací tohoto ustanovení vzniknout, upozorňuje například autor Tomáš

Cimbota.²⁰⁹ V praxi, kdy jednotliví společníci či akcionáři budou na valné hromadě zastupováni prostřednictvím advokáta, bude tedy na základě výše uvedeného zapotřebí plné moci ve formě notářského zápisu, čímž bude opuštěna dosavadní praxe, že zastupování na valné hromadě je možné na základě písemné plné moci. Toto ustanovení bude mít dopad převážně na rovinu finanční, neboť udělení notářského zápisu je zpoplatněno částkou 1000 Kč. Otázkou pak zůstává, zda se jednalo o následek zamýšlený zákonodárcem, neboť důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku pouze uvádí, že nový občanský zákoník nahrazuje nesprávné označení zastoupení na základě plné moci a že návrh vychází z dosavadní právní úpravy. Provedeny byly pouze změny jazykové a systematické. Podíváme-li se tedy na zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ustanovení § 441 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, odpovídá ustanovení § 31 odst. 1 a 4²¹⁰: „(1) Při právním úkonu je možné dát se zastoupit fyzickou nebo právnickou osobou. Zmocnitel udělí za tímto účelem plnou moc zmocněnci, v níž musí být uveden rozsah zmocněncova oprávnění... (4) Je-li třeba, aby právní úkon byl učiněn v písemné formě, musí být plná moc udělena písemně. Písemně musí být plná moc udělena i tehdy, netýká-li se jen určitého právního úkonu.“²¹¹ Vzhledem k této skutečnosti se domníváme, že se jedná jen o nesprávné jazykové vyjádření a „zvláštní forma“ zahrnuje pouhé písemné vyjádření jednání, nikoliv jeho zápis ve formě veřejné listiny, a že toto bude i cesta, kterou nadále půjdou soudy ve své rozhodovací praxi.

Další nejasnost panuje i v ustanovení o korespondenčním hlasování, neboť ani zákon o obchodních korporacích, ani příslušná směrnice v sobě neobsahují řešení situace, kdy příslušná osoba bude hlasovat korespondenčně a následně se zúčastní valné hromady a bude chtít hlasovat osobně. Není tak jasné, zda a za jakých podmínek jí to bude umožněno, neboť účastnit se a hlasovat na valné hromadě patří mezi základní práva

---

²⁰⁹ CIMBOTA, Tomáš. *Nová omezení jednání zmocněnce na valné hromadě společnosti s ručením omezeným*. In: Epravo.cz [online]. 2014 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nova-omezeni-jednani-zmocnence-na-valne-hromade-spolocnosti-s-rucenim-omezenym-93502.html>.

²¹⁰ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav. *Nový občanský zákoník. Srovnání nové a současné právní úpravy občanského práva*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-423-0. s. 115.

²¹¹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

akcionáře.²¹² A dále, jak se bude postupovat v případě doplnění bodů jednání, myšleno, jakou formou by měl dotyčný dále hlasovat. Je možno si připustit situaci, kdy k tomuto dojde a tento střet nebude upraven ani ve stanovách a akcionáři nebude umožněno hlasovat na valné hromadě. Pak toto může založit důvod k vyslovení neplatnosti valné hromady za předpokladu, že přímo na valné hromadě vznese příslušná osoba protest. Bude zajímavé sledovat vývoj judikatury, neboť ta jediná může v tuto chvíli podat odůvodněné řešení. Domnívám se, že by bylo vhodné, aby tato možná situace měla zákonné řešení minimálně s odkazem na nutnost upravení stanovami.

Osobně se domnívám, že stojí za úvahu, zda se nejeví nadbytečným ustanovení § 408 ZOK, které stanoví nutnost určení místa, data a hodiny tak, aby nedocházelo k nepřiměřenému omezování akcionářova práva účastnit se valné hromady, neboť je zde existující zásada stejného zacházení se všemi akcionáři, ze které je možno dovodit i výše uvedené.²¹³

Za úvahu jistě stojí i možnost, zda nestanovit kogentní pravidlo pro zakládání všech zápisů valných hromad do sbírky listin, tedy pokud bylo přijímáno usnesení, samozřejmě včetně povinných příloh, mezi které patří především listina přítomných osob. Na základě § 38i dosavadního obchodního zákoníku můžeme konstatovat, že do sbírky listin, pomineme-li listiny, o kterých stanoví právní předpis, že se zakládají do sbírky listin, se v souvislosti s předmětem této práce zakládají ustanovující valné hromady společností a družstev a dále jejich pozdější změny. V této souvislosti je upravena i povinnost vyhotovení seznamu listiny přítomných, jelikož se jedná o notářský zápis – veřejnou listinu, který listinu přítomných nahrazuje. Dále s vyloučením dalších taxativních povinností, jako úkonů podle § 210 (zvýšení základního kapitálu) a dále usnesení valných hromad v souvislosti s písm. e) a f) § 38i, obchodního zákoníku, v souvislosti s projevy fúze, přeměny a změny právní formy a jiné, jejíž usnesení vyžadují formu notářského zápisu, existují např. usnesení valné hromady, jako volba, jmenování, odvolání statutárního orgánu, kde se forma notářského zápisu nevyžaduje, jelikož se nejedná o změnu stanov ani společenské

---

²¹² K tomuto blíže směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36 ES ze dne 11. 7. 2009 o výkonu některých přeshraničních práv akcionářů ve společnosti s kótovanými akciemi.

²¹³ Stejného názoru je i POKORNÁ, J., KOVAŘÍK, Z., ČÁP, Z. A KOL. *Obchodní zákoník. Komentář*. I. Díl. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009. s. 862. Formulace v obchodním zákoníku měla mírně odlišné znění, a to aby akcionáři byli co nejméně zatěžováni zvoleným místem, datem a časem.

smlouvy. V tomto kontextu vzniká otázka při větším počtu akcionářů, jakým způsobem kontroluje obchodní rejstřík platnost usnesení valné hromady, když v případě dotčeného akcionáře, který nebyl řádně svolán, není vyžadována právním předpisem a tedy obchodním rejstříkem listina přítomných na valné hromadě a ani důkaz o doručení řádné pozvánky. Je pravdou, že dotčený akcionář má samozřejmě právo domáhat se u soudu v řádné lhůtě neplatnosti, avšak jen za podmínky, že se z veřejného seznamu včas informuje o proběhlých změnách. Domnívám se, že současně příslušný obchodní rejstřík v praxi často koná nad rámec svých povinností, ale určitě by tato povinnost napomohla jak obchodnímu rejstříku, tak dále pro jasnost rozhodování neplatnosti usnesení valných hromad. Tuto problematiku bych zvažila de lege ferenda. V duchu výše uvedeného jde podle mne o úpravu ZOK a současně NOZ, jelikož samotná úprava obchodního rejstříku v dosavadním předpisu byla odstraněna. Podobně řeší § 171 a § 172 ZOK, a to tak, že jen některá projednání na valných hromadách, konkrétně např. § 171 ZOK, se osvědčují veřejnou listinou. Obsahem veřejné listiny je pak vedle schváleného textu jmenovité uvedení společníků, kteří pro změnu hlasovali. Podle našeho mínění zůstává tato otázka i přes snahu nového ZOK a NOZ stále nevyjasněna.

Z pohledu soudní praxe je poměrně zajímavá i otázka problematiky rozlišení mezi neplatností a nicotností. Jak již bylo v této práci předestřeno, rozdíl mezi neplatností a nicotností spočívá v tom, že v případně nicotnosti nedochází k právnímu jednání, zatímco u neplatnosti právní jednání vzniká, ovšem na toto jednání se hledí, jako by nikdy nevzniklo. V případě relativní neplatnosti je nutné se této skutečnosti dovolat, u neplatnosti absolutní tyto následky nastávají přímo ze zákona. Soudní praxe mnohdy mezi nicotností a neplatností nerozlišuje. Je zřejmé, že problematické je vymezení především mezi nicotností a neplatností absolutní. Otázka, zda právní jednání nevzniklo či vzniklo, ovšem hledí se na něj, jako by k němu nedošlo, je problematikou především teoretickou, v praxi dochází ke stírání rozdílů mezi těmito dvěma instituty. Nový občanský zákoník, tedy zákon č. 89/2012 Sb., ovšem mezi zdánlivostí a neplatností striktně rozlišuje. Ve svém ustanovení § 551 – 553 dokonce i přímo stanoví, ve kterých případech se o právní jednání nejedná. O právní jednání nejde předně v případech, kdy chybí vůle jednající osoby. Jsem přesvědčena, že v praxi se bude jednat o případy poměrně vzácné. V případě neplatnosti usnesení valné hromady se bude jednat například o vis absoluta, tedy násilné jednání, odlišné od bezprávní výhrůžky, kterou zákon považuje za jednání způsobující pouhou relativní neplatnost. Pod vis absoluta je možné si představit situaci, kdy akcionář násilně

rukou jiného akcionáře podepíše dokument. Naopak, jak již bylo nastíněno, nepůjde o případy, kdy jej pouze nutí daný dokument podepsat, byť i pod pohrůžkou násilí, třeba i bezprostředního. Nedostatek vůle bude naplněn i v případě, kdy osoba účastníci se valné hromady, rozhoduje v duševní poruše, která ji k tomuto činí nezpůsobilou. O právní jednání se dále nejedná, nebyla-li vůle projevena vážně, například akcionář či společník hlasoval pouze v žertu. Chráněna je ovšem víra třetích osob. Jednání hlasující osoby musí být tedy zřejmé ke všem okolnostem. Nicotnost právního jednání dále způsobuje neurčitost nebo nesrozumitelnost, pro kterou není možné zjistit obsah jednání, a to ani výkladem. V případě, který řeší tato práce, může jít například o usnesení valné hromady, které je napsáno v jazyce, jemuž nikdo nerozumí. Nesrozumitelnost musí být dána objektivně, tedy ne ve vztahu ke konkrétním akcionářům či společníkům.

Ačkoliv soudní praxe v řadě případů mezi neplatností a nicotností nerozlišuje, například v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. března 2008, sp. zn. 21 Cdo 1801/2007, tato práce zastává názor, že jen důsledným rozlišením mezi zdánlivostí a neplatností může být zcela naplněn požadavek zákonnosti. Neplatnost usnesení je totiž neplatností, která v sobě, jak již bylo v tomto díle rozebráno, evokuje jak prvky neplatnosti absolutní, tak i prvky neplatnosti relativní. V případě prvků relativní neplatnosti se jedná o skutečnost, že usnesení valné hromady je platné, dokud se jeho neplatnosti oprávněná osoba nedovolá. Vzhledem k výše uvedenému je ale zřejmé, že v jistých případech je toto pojetí nežádoucí a nerozlišování mezi neplatností a nicotností by znamenalo v mnohých případech ponechání v platnosti i taková usnesení valné hromady, která zcela vybočují z rámce právního jednání.

Je zřejmé, že výklad zákona o obchodních korporacích a nového občanského zákoníku bude příslušet v první řadě soudům. Do doby, než však budou přijata adekvátní rozhodnutí a než se soudní praxe dostatečně vyjádří k nejasným případům, jež nám tyto dva nové zákony přinášejí, bude výklad nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích značně sporný. Je třeba vzít v potaz i skutečnost, že funkčnost nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích bude prověřena až v reálném životě, kdy budou nastávat takové situace, jež ani tvůrci těchto zákonů nepředpokládali a do těchto právních předpisů nepromítli. Dle názoru této práce tedy oba zákony projdou ještě celou řadou novel, než bude jejich znění dostatečně přizpůsobeno potřebám společnosti a než budou odstraněny rozpory, které s sebou oba právní předpisy přinášejí.

10. Komparace neplatnosti valné hromady s právem EU

V této kapitole bude srovnána česká právní úprava s právem zemí EU, konkrétně pak Německa a Rakouska, ke kterým má Česká republika poměrně blízký vztah a se kterými ji spojuje jak společná historie, tak i podobnost politického systému.

Jak Rakousko, tak i Německo vyjímá právní úpravu kapitálových společností z obchodního zákoníku a věnuje jim zákon samostatný. Rakouská právní úprava kapitálových společností je poměrně shodná s českou právní úpravou. Pojetí akciové společnosti je dualistické. Mezi orgány společnosti patří dozorčí rada, představenstvo a valná hromada. Shodná je především působnost valné hromady. Rakouská právní praxe rozlišuje rovněž rozhodnutí nicotná, o která se jedná v případě, kdy valná hromada nebyla svolána, popřípadě svolána byla, ovšem neoprávněně.²¹⁴ Vadná rozhodnutí je možné zhojit pravomocným zápisem do obchodního rejstříku a současně uplynutím lhůty tří let ode dne, kdy byl tento zápis proveden. Napadnout vadné rozhodnutí valné hromady je možné ve lhůtě jednoho měsíce.²¹⁵ Německá právní teorie²¹⁶ oproti české právní úpravě rozlišuje u svolávání valné hromady mezi závažnými nedostatky, které vedou k neplatnosti usnesení valné hromady, a nedostatky ostatními, které vedou k možnosti odporovat usnesení. Do první skupiny bude náležet nedodržení postupu při svolávání dle § 50 odst. 1, 3 GmbHG. Do druhé pak chyby při pozvání, tyto vedou k odporovatelnosti. Jako příklad lze uvést, že valná hromada byla svolána na nevhodné místo.

Žaloba na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady (Anfechtungsklage) je žalobou právotvornou.²¹⁷ Aktivně legitimovaní k podání návrhu jsou členové představenstva či představenstvo, akcionáři a dozorčí rada společnosti. Pasivně je pak legitimována společnost. Podle § 195 odst. 1 č. 1 öAktG je usnesení valné hromady možné napadnout v případech, kdy je toto usnesení v rozporu se zákonem, stanovami a směřuje vůči

---

²¹⁴ Rozhodnutí rakouského Nejvyššího soudního dvora ze dne 28. 1. 1999, sp. zn. 6 Ob 290/98k.

²¹⁵ RGBl. Č. 113/1895. Zivilprozessordnung.

²¹⁶ PRIESTER, H. J., MAYER, D. a kol. *Gesellschaft mit beschränkter Haftung*. München : C. H. Beck, 1996, s. 534 a následující.

²¹⁷ SCHMIDT, K. *Gesellschaftsrecht*. 4. Auflage. Köln: Carl Heymanns Verlag, 2002, s. 646.

společnosti.²¹⁸ Návrh musí být odůvodněn, musí v něm být vyjádřeny důvody, pro které se navrhovatel domnívá, že se jedná o vadná usnesení. Dodatečné uplatnění důvodů po uplynutí zákonné lhůty jednoho měsíce není možné a k takovému uplatnění není přihlíženo.²¹⁹

Německá právní úprava se vyznačuje jistou podobností s právní úpravou rakouskou. Kapitálové společnosti jsou společnostmi, kde je, stejně tak jako u nás, omezena odpovědnost jejich majitelů za ztráty společnosti. Mezi kapitálové společnosti patří akciová společnost (Aktiengesellschaft) a společnost s ručením omezeným (Gesellschaft mit beschränkter Haftung).²²⁰

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Společnost je pak založena na dualistickém principu. Německý právní řád obsahuje pouze úpravu neplatnosti usnesení valné hromady v akciové společnosti. Tuto právní úpravu je nicméně možné užít i na společnost s ručením omezeným.²²¹

Neplatnosti usnesení valné hromady je věnován § 241 a násl. Aktiengesetz. Za neplatná jsou považována rozhodnutí, která odporují zákonu, stanovám nebo společenské smlouvě.²²² V případě neplatnosti usnesení je možno toto usnesení napadnout žalobou. Podobně jako v rakouské právní úpravě je možné žalobu podat ve lhůtě jednoho měsíce. Aktivně legitimovány k podání žaloby jsou osoby, které byly na valné hromadě v době jejího hlasování přítomny, a dále ty, kterým byla odepřena účast na valné hromadě. Žalobu může podat jak představenstvo, tak i jeho členové a dále dozorčí rada. Soud rozhoduje rozsudkem.²²³ Stejně jako česká právní úprava i německý akciový zákon vyžaduje vznesení protestu (§ 245 č. 1 Aktiengesetz). Tento protest je možné vznést jak ústně, tak i písemnou formou. Protest je vnímán jako určité vyjádření toho, že daný akcionář má námitky. Funkce protestu je varovná. Protestem daná osoba varuje společnost,

---

²¹⁸ Aktiengesellschaft.

²¹⁹ Rozsudek Spolkového soudního dvora II ZR 89/58 z 23. 5. 1960 in BGHZ.

²²⁰ GLÜCK, Oliver. *Kapitalgesellschaft*. In: Welt der BWL [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.welt-der-bwl.de/Kapitalgesellschaft>.

²²¹ RAISER, Thomas. *Recht der Kapitalgesellschaften*. 5. vyd. Leinen: Franz Vahlen, 2010. ISBN 978-3-8006-3671-6. s. 490–493.

²²² Rozsudek Spolkového soudního dvora II ZR 287/63 ze dne 25. 2. 1965.

²²³ LUTTER, M., HOMELLHOFF, P. *GmbH Gesetz. Kommentar*. Köln: Dr. Otto Smidt, 1995. s. 588–595.

že je možné očekávat soudní proces. O zanesení protestu do zápisu není nutné výslovně požádat. I přesto, že protest nebyl zapsán, ačkoliv o jeho zapsání bylo požádáno, je akcionář oprávněn žalobu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady podat. V protestu musí být zřetelně uvedeno, vůči jakému usnesení protest směřuje, a lze jej vznést kdykoliv během konání valné hromady.²²⁴

Supranacionální právo Evropské unie se věnuje převážně evropské akciové společnosti. Evropská akciová společnost je upravena v nařízení Rady ES č. 2157/2001, o statutu evropské společnosti. V návaznosti na toto nařízení byl do české právní úpravy přijat zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. Evropská akciová společnost může být založena buď na monistickém či dualistickém principu. V případě dualistického konceptu jsou členové řídicího orgánu jmenováni a odvoláváni dozorčí radou. Představenstvo je statutárním orgánem, který je odpovědný za řízení společnosti.

V monistickém modelu stojí v čele společnosti správní rada. V čele této správní rady je předseda, který může být současně generálním ředitelem. Správní rada v sobě spojuje pravomoci orgánu řídicího i dozorčího.

V obou modelech je za vrcholný orgán považována valná hromada.²²⁵ Valná hromada se koná nejméně jednou v kalendářním roce, a to do šesti měsíců od skončení účetního období. Valná hromada může být svolána řídicím, dozorčím či správním orgánem. O svolání valné hromady pak mohou požádat akcionáři nebo akcionář, pokud disponují společně akciemi představujícími alespoň 10 % upsaného základního kapitálu. Rozhodnutí se přijímají většinou, jestliže nařízení nebo právní předpisy nestanoví jinak.²²⁶

---

²²⁴ JOSKOVÁ, Lucie. *Napadení usnesení valné hromady společníkem podle zákona o obchodních korporacích*. In *Obchodněprávní revue*. 2013, č. 2, 41–43.

²²⁵ SIROTKOVÁ, Jana. *Organizační struktura evropské společnosti*. In: *Epravo.cz* [online]. 2007 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/organizacni-struktura-evropske-spolecnosti-49103.html>.

²²⁶ Nařízení Rady ES č. 2157/2001, o statutu evropské společnosti.

11. Závěr

Tato práce si kladla za cíl specifikovat problematiku neplatnosti usnesení valné hromady, důvody prohlášení této neplatnosti a soudní řízení o určení neplatnosti valné hromady.

Důvodem, pro který může být usnesení valné hromady napadáno, mohou být nedostatky, jež předcházejí konání valné hromady, jako například svolání valné hromady osobou, jež k tomu nebyla oprávněna, dále nedodržení lhůty pro svolání valné hromady, volba nevhodného místa či času. Dalšími nedostatky mohou být takové skutečnosti, ke kterým došlo při konání valné hromady, typicky se jedná o přijetí usnesení, ačkoliv nebyl odevzdán dostatečný počet hlasů, či vady zápisu. Do poslední kategorie pak náleží nedostatky samotného usnesení.

Právo domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady zaniká do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o rozhodnutí dozvěděl nebo mohl dozvědět, nejpozději však do jednoho roku od přijetí rozhodnutí. V návrhu musí být obsaženy všechny navrhované skutečnosti. K řízení je příslušný krajský soud, a to podle sídla společnosti. Základním požadavkem, který nově zákon o obchodních korporacích vyžaduje, je podání protestu. Jestliže nebyl podán protest, je možné se neplatnosti usnesení valné hromady domáhat, jestliže podaný protest nebyl zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady, navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen nebo v případě důvodů, které nebylo možné na této valné hromadě zjistit.

Účastníkem řízení je navrhovatel a společnost. Pasivně legitimována je společnost. Dovolávat se neplatnosti usnesení valné hromady může každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady nebo likvidátor. V případě společnosti s ručením omezeným se může neplatnosti usnesení valné hromady dovolávat každý společník, jednatel, člen dozorčí rady, je-li zřízena, nebo likvidátor.

Práce mimo jiné sledovala vyhodnocení soudní praxe a její konfrontaci se zákonnou úpravou, a to například v otázkách usnesení valné hromady jako právního jednání či rozdílnosti mezi absolutní neplatností a zdánlivostí.

Cílem práce bylo rovněž zhodnocení současné právní úpravy a zaujmutí vlastního stanoviska. Úpravu neplatnosti usnesení valné hromady značně poznamenalo přijetí zákona

č. 90/2012 Sb. Tento zákon přinesl celou řadu změn. Úpravy se dočkalo například snížení základního kapitálu společnosti s ručením omezeným na jednu korunu. Smyslem této úpravy byla skutečnost, že práva věřitelů mohou být chráněna například prostřednictvím ustanovení o správě majetku a zákazem společnosti poskytnout plnění, která by ji mohla způsobit úpadek. Tuto změnu lze hodnotit značně negativně. Základní kapitál společnosti s ručením omezeným představoval totiž jistotu, že osoby, které se rozhodnou tuto společnost založit, budou mít současně dostatek finančních prostředků k plnění závazků s touto společností souvisejících. Dle názoru této práce tak v současné době bude vznikat celá řada společností, která již dopředu bude odsouzena k zániku.

Negativum je možné spatřovat i v protestu, který je v současné době požadován k následnému soudnímu návrhu o neplatnosti usnesení valné hromady. Protest na jednu stranu chrání zájmy společnosti, na stranu druhou ovšem klade neúměrné požadavky na akcionáře a společníky, kteří již během valné hromady musí zvážit všechny argumenty a uvědomit si možný nežádoucí rozpor daného usnesení se zákonem či dobrými mravy.

S jistou dávkou nejasnosti je pak spojena forma plné moci, která je nutná k zastupování na valné hromadě. Jak již bylo výše řečeno, domníváme se, že ustanovení nového občanského zákoníku pojednávající o skutečnosti, že plná moc musí mít zvláštní formu, jež vyžaduje právní jednání, k němuž byla tato plná moc vyhověna, je, a to vzhledem k argumentům uvedeným výše v této práci, ustanovením matoucím a právní úprava formy zastupování na valné hromadě se v tomto směru nemění. Ovšem až do přijetí příslušné judikatury je zapotřebí jednat v tomto případě cestou právní opatrnosti.

Na úplný závěr si dovoluji malou poznámku k literatuře. Při výběru tématu diplomové práce jsem do seznamu odborné literatury uvedla mimo jiné knihu Ireny Pelikánové *Obchodní právo I*. Tuto knihu jsem však po hlubším zkoumání dané problematiky nepoužila, neboť ke zvolenému tématu byla příliš obecná. Nabízelo se použití mnohem konkrétněji zaměřených titulů. Z tohoto důvodu publikace již není uvedena v seznamu použité literatury.

RESUMÉ

This work aimed to specify the issues of invalidity resolutions of the General Meeting, the reasons for the declaration of nullity and judicial proceedings for the annulment of the General Meeting.

The reasons for that may be the decision of the general meeting challenged, we can divide the shortcomings that preceded the meeting, such as the convening of the General Meeting a person who was not entitled to it, as the deadline for convening the General Meeting, election of improper time or place. Another drawback may be that fact, which occurred during the meeting, typically, the adoption of a resolution, although not delivered enough votes or defect of registration. The last category it belongs shortcomings resolution itself.

The right to claim the resolutions of the General Meeting shall expire within three months from the date on which the petitioner to the knowledge of or could find out, but no later than one year after the decision. The proposal must be included in any proposed reality. The management is competent regional court, according to the company headquarters. The basic requirement that the new Law on Corporations requires the submission of the appeal.

If the protest was not filed, it is possible invalidity of the resolution of the General Meeting claim, if filed protest was not registered error clerk or the Chairman of the General Meeting, the petitioner was not represented at the meeting or if for reason that could not be at the meeting to find out.

The parties, the petitioner and the company. Passive standing the company. Plead the invalidity of a resolution of the General Meeting, any shareholder, member of the Board of Directors, Supervisory Board or liquidator. In the case of a limited liability company may invalidity relied upon resolution of the General Meeting, each shareholder, managing director, member of the Supervisory Board, if established, or liquidator.

This thesis also monitored the evaluation of judicial practice and its confrontation with the law, and on issues such as resolution of the General Meeting as infringement or differences between void and of appearance.

The aim of the work was the assessment of the current legislation and the taking of his own opinions. The adjustment decision of the general meeting greatly affected the adoption of

Act No. 90/2012 Coll. This act brought a number of changes. Edit garnered such as reduction of the share capital of a limited company for one crown. The purpose of this modification was the fact that the rights of creditors can be protected, for example by providing for the administration of the assets and prohibiting provide transaction which would cause it to decline. This change can be evaluated very negatively. The registered capital of a limited liability company featured is confident that people who decide to set up this company will simultaneously have sufficient funds to meet commitments associated with this company. In the opinion of this work and currently will develop a number of companies allready ahead will be doomed.

Negatives can also be seen in the protest, which is currently required to draft a subsequent judicial resolution of the General Meeting. Protest on the one hand protects the interests of the company, on the other hand, however, puts a disproportionate requirements applicable to shareholders and members, who during the General Meeting must consider all the arguments and realize the potential adverse resolution of the conflict with the law or good morals.

With a certain amount of confusion is then connected to a power of attorney form, which is necessary for representation at the General Meeting. As has been said above, I believe that the provisions of the new Civil Code dealing with the fact that the power of attorney must have a special form, which requires legal proceedings to which this power of attorney has been granted, is due to the arguments set out above in this work, provision and confusing legislation forms of representation at the General Meeting in this direction does not change. However, until the adoption of the relevant case law is required to act in this case through legal caution.

SEZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ

Monografie, články

BARTOŠÍKOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-441-4.

BĚLOHLÁVEK, A. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-451-0.

BĚLOHLÁVEK, A. *Nový občanský zákoník. Srovnání nové občanskoprávní úpravy včetně předpisů souvisejících*. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7380-413-8.

BEZOUŠKA, P., PIECHOWICZOVÁ, L. *Nový občanský zákoník nejdůležitější změny*. Olomouc: ANAG, spol. s. r. o., 2013. ISBN 978-80-7263-819-2.

ČECH, P. A. S. po rekodifikaci. *Právní rádce*. 2012, č. 5, s. 24.

ČERNÁ, S. *Obchodní právo. Akciová společnost*. 3. díl. 5. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2006. ISBN 80-7179-733-2.

DĚDIČ, J., LASÁK, J. *Právo kapitálových obchodních společností*. Praha: Linde Praha, akciová společnost, 2010. ISBN 978-80-7201-781-2.

DĚDIČ, J. K právní povaze usnesení valné hromady v rekodifikaci soukromého práva. *Obchodněprávní revue*. 2011, č. 11, s. 329.

DVOŘÁK, J., ŠVESTKA, J., ZUKLÍKOVÁ, M. a kol. *Občanské právo hmotné. Svazek 1. Díl první: Obecná část*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 432 s. ISBN 978-80-7478-326-5

DVOŘÁK, T. Neplatnost usnesení valné hromady kapitálových obchodních společností po novele obchodního zákoníku. *Bulletin advokacie*. 2001, č. 5, s. 20.

DVOŘÁK, T. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2005. ISBN 80-7357-090-4

DVOŘÁK, T. *Valná hromada s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2012. ISBN 978-80-7357-710-0.

DVOŘÁK, T. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-430-7.

ELIÁŠ, K. Svolání valné hromady ve společnosti s ručením omezeným. *Právník*, 1997, č. 1, s. 68.

ELIÁŠ, K., POKORNÁ, J., DVOŘÁK, T. *Kurz obchodního práva. Obchodní společnosti a družstva*. 6. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, 538 s. ISBN 978-80-7400-048-5

ELIÁŠ, K., HAVEL, B. *Osnova občanského zákoníku. Osnova zákona o obchodních korporacích*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-205-9.

ELIÁŠ, K. *Akciová společnost*. 2. vyd. Praha: Linde, 2000. ISBN 80-7179-441-4.

HAVEL, B. *Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-923-9.

HEJDA, J., BACHROŇOVÁ, N. a kol. *Nový zákon o obchodních společnostech a družstvech*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-823-9.

HENDRYCH, D., FIALA, J., *Právníký slovník*. 3. rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 1459 s. ISBN 978-80-7400-059-1

HOLEJŠOVSKÝ, J. *Valné hromady společnosti s ručením omezeným*. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 234. ISBN 978-80-7400-391-2.

HOLEJŠOVSKÝ, J. Vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady soudem – některá specifika. *Soudní rozhledy*. 2011, roč. 17, č. 12, s. 440.

JOSKOVÁ, L. Napadení usnesení valné hromady společníkem podle zákona o obchodních korporacích. *Obchodněprávní revue*. 2013, č. 2, s. 41.

KNAPP, V. Některé úvahy o odpovědnosti v občanském právu. Praha: *Stát a právo*, 1956, s. 75.

KNAPPOVÁ, M., ŠVESTKA, J. *Občanské právo hmotné I*. Praha: ASPI, a. s., 2005, s. 152. ISBN 80-7357-127-7.

- LASÁK, J. a kol. *Zákon o obchodních korporacích, obchodní zákoník - srovnávací texty*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. ISBN 978-80-7357-346-1.
- MRUZEK, K. Nesouhlas s rozhodnutím valné hromady obchodní společnosti a členské schůze družstva – Žaloby o neplatnost. *Ekonom*. 1995, č. 2, s. 50.
- PELIKÁNOVÁ, I. *Obchodní zákoník. Komentář*. Praha: ASPI, 1998. ISBN 980-79-5357-540-3.
- PELIKÁNOVÁ, I., ČERNÁ, S. *Obchodní právo 2*. Praha: ASPI, a. s., 2006. ISBN 80-7357-149-8.
- PELIKÁNOVÁ, I. *Obchodní zákoník. 1. díl*. Plzeň: ASPI, a. s., 2005. ISBN 80-7357-062-9.
- POKORNÁ, J., KOVAŘÍK, Z., ČÁP, Z. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář. I. Díl*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009, s. 1115.
- SVEJKOVSKÝ, J. *Nový občanský zákoník. Srovnání nové a současné právní úpravy občanského práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-423-0
- RADA, I. Neplatnost a nicotnost usnesení (nejen) valné hromady. *Právní rádce*. 2009, č. 1.
- SVEJKOVSKÝ, J., DEVEROVÁ, L. *Právnícké osoby v novém občanském zákoník komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-445-2.
- ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B. a kol. *Zákon o obchodních korporacích komentář. 1. vyd.* Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-480-3.
- ŠTENGLOVÁ, I., DĚDIČ, J. a KŘÍŽ, R. *Akciové společnosti*. 6. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-587-2.
- VÍTEK, J. *Neplatnost usnesení valné hromady s. r. o.* Praha: Wolter Kluwer ČR, a. s., 2010. ISBN 978-80-7357-543-4.
- VRAJÍK, M. *JUDIKATURA NEJVYŠŠÍHO SOUDU z pohledu nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích. 1. vydání*. Nakladatelství ANAG, 2014, 851 s. ISBN 978-80-7263-846-8.

VRÁJÍK, M. Pozor na pochybení při uspořádání valné hromady. In *Daňová a hospodářská kartotéka*. 2012, č. 5.

Zahraniční literatura

SCHMIDT, K. *Gesellschaftsrecht. 4. Auflage*. Köln: Carl Heymanns Verlag, 2002, s. 646. Aktiengesellschaft.

RAISER, T. *Recht der Kapitalgesellschaften*. 5. vyd. Leinen: Franz Vahlen, 2010, 490 - 493. ISBN 978-3-8006-3671-6.

LUTTER, M., HOMELLHOFF, P. *GmbH Gesetz. Kommentar*. Köln: Dr. Otto Smidt, 1995, s. 588 – 595.

PRIESTER, H. J., MAYER, D. a kol. *Gesellschaft mit beschränkter Haftung*. München : C. H. Beck, 1996.

GLÜCK, O. *Kapitalgesellschaft*. In: [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.welt-der-bwl.de/Kapitalgesellschaft>.

Internetové zdroje

BODNAR, T. *Významné změny v právní úpravě a. s. – změny v právní úpravě orgánů akciové společnosti: In Obchodní korporace na prahu „nového světa“* (online). Praha: Univerzita Karlova, 2013 (cit. 2. 5. 2013) Dostupné z: <http://www.pfr.cuni.cz/tomas-bodnar-1404046030.html>

CIMBOTA, T. Nová omezení jednání zmocněnce na valné hromadě společnosti s ručením omezeným. In: *Epravo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nova-omezeni-jednani-zmocnence-na-valne-hromade-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-93502.html>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k občanskému zákoníku*. In: Justice.cz [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*. In: *Justice.cz* [online]. 2013 - 2014 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/Duvodova-zprava-k-ZOK.pdf>

GALA, P. *Neplatnost usnesení valné hromady po zápisu přeměny do obchodního rejstříku*. In: *Epravo.cz* [online]. 2009 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/neplatnost-usneseni-valne-hromady-po-zapisu-premeny-do-obchodniho-rejstriku-56645.html?mail>

GURIČOVÁ, J. *Systém ochrany společníků podle zákona o obchodních korporacích*. In: *Výjezdní seminář z obchodního práva* [online]. 2012 [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: <http://seminar-v-peci.cz/system-ochrany-spolecniku-podle-zakona-o-obchodnich-korporacich/>

MOLNÁROVÁ, G. *Vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a právo domáhat se jej - část II*. In: *Epravo.cz* [online]. 2003 [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vysloveni-neplatnosti-usneseni-valne-hromady-a-pravo-domahat-se-jej-cast-ii-21835.html>

OBERTO VÁ, A. *Postavení člena představenstva po rekodifikaci II*. In: *Epravo.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/postaveni-clena-predstavenstva-po-rekodifikaci-ii-83962.html>

Řízení o neplatnost usnesení. In: *Serius* [online]. [cit. 2014-01-29]. Dostupné z: http://www.serius.cz/sites/default/files/rel_info/neplatnost-ukazka.pdf

SIROTKOVÁ, J. *Organizační struktura evropské společnosti*. In: *Epravo.cz* [online]. 2007 [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/organizacni-struktura-evropske-spolecnosti-49103.html>

SUM, T. *K některým otázkám rozhodování valné hromady společnosti s ručením omezeným v rámci své působnosti*. In: *Epravo.cz* [online]. 2005 [cit. 2014-01-08]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/k-nekterym-otazkam-rozhodovani-valne-hromady-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-v-ramci-sve-pusobnosti-35552.htm>

ŠULCOVÁ, J. *Občanskoprávní odpovědnost za škodu a náhrada škody*. Soudní inženýrství. 2009, č. 17. Dostupné z: <http://www.sinz.cz/archiv/docs/si-2006-02-90-93.pdf>

Vigilantibus iura. In: *Iuridictum* [online]. 2010 [cit. 2014-02-19]. Dostupné z: http://iuridictum.pecina.cz/w/Vigilantibus_iura

Právní předpisy

RGB1. Č. 113/1895. Zivilprocessornung

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Soudní rozhodnutí

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2009 sp. zn. 29 Cdo 3009/2007

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3703/2009

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1426/2006

Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1704/98

Usnesení VS Praha sp. zn. 14 Cmo 291/2003

Usnesení Nejvyššího soud sp. zn. 29 Cdo 4223/2007

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 590/2009

Usnesení Nejvyššího soud sp. zn. 29 Odo 155/2001

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3469/2008

Usnesení 29 Cdo 66/2011 ze dne 18. října 2011

Rozhodnutí 29 Cdo 4820/2010 ze dne 23. února 2011

Rozhodnutí 29 Cdo 4796/2010 ze dne 23. února 2011.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. března 2008, č. j. 8 Cmo 153/2007–170

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 282/2010

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1630/2006

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 88/2001

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 346/2010

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4/2000

Usnesení VS Praha sp. zn. 14 Cmo 291/2003

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č. j. 7 Cmo 299/96

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2011, sp. zn. 29 Cdo 2270/2010

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 1982/2011, ze dne 24. 10. 2012

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 11/2002

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. dubna 2005, sp. zn. 29 Odo 1079/2003

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 3399/2010

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1801/2007

Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 350/03

Usnesení Vrchního soudu v Praze z 13.8.2001, sp.zn. 7 Cmo 303/2000

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3009/2007

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 1 Odo 88/97

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 528/2001

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 35 Odo 755/2005

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3646/2008

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2363/2010

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1801/2007

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Odo 779/2001

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 346/2010

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2834/2011

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 71 /2001

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 524/2006

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3703/2009

Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2838/2011

Rozhodnutí rakouského Nejvyššího soudního dvora ze dne 28. 1. 1999, sp. zn. 6 Ob 290/98k

Rozsudek Spolkového soudního dvora II ZR 89/58 z 23. 5. 1960 in BGHZ

Rozsudek Spolkového soudního dvora II ZR 287/63 ze dne 25. 2. 1965

Nařízení Rady ES č. 2157/2001, o statutu evropské společnosti